

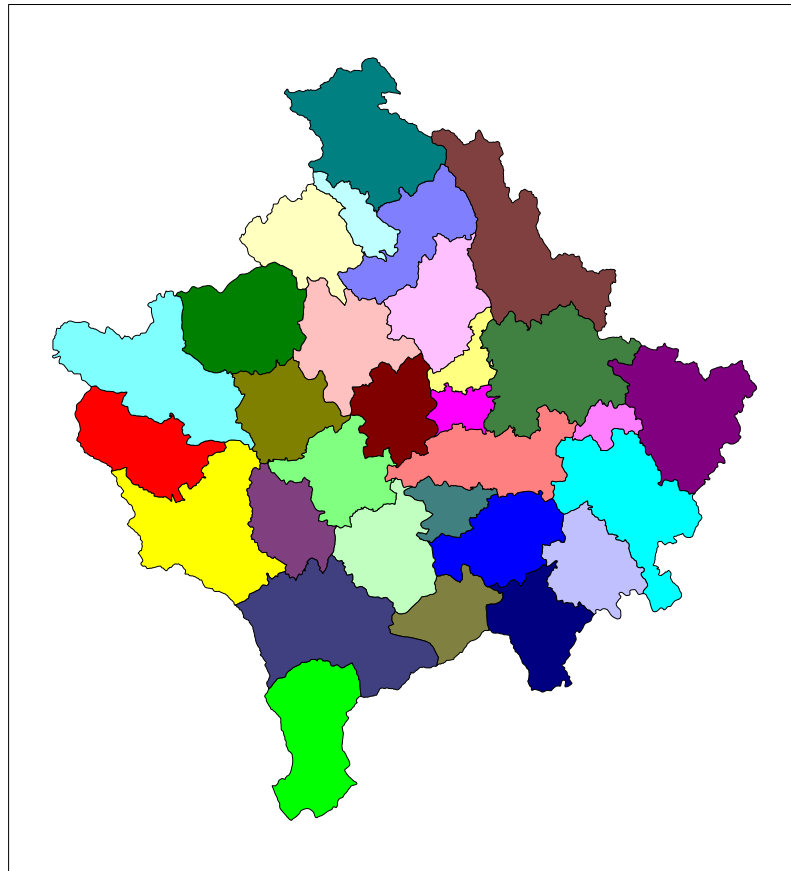

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosova
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Administratës Publike - Ministarstvo Javnih Administracija - Ministry of Public Administration

Seria 2: Statistikat e Bujqësisë dhe Ambientit

Anketa e Ekonomive Shtëpiake Bujqësore 2007

Enti i Statistikës së Kosovës
Zavod za Statistiku Kosova
Statistical Office of Kosovo

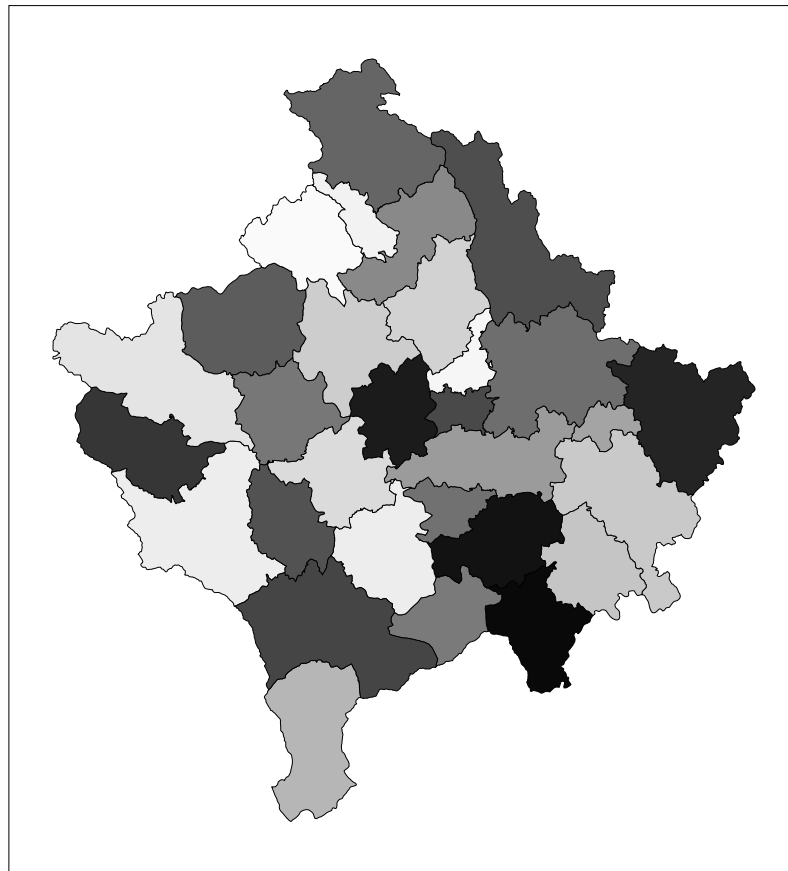

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosova
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Administratës Publike - Ministarstvo Javnih Administracija - Ministry of Public Administration

Seria 2: Statistikat e Bujqësisë dhe Ambientit

Anketa e Ekonomive Shtëpiake Bujqësore 2007

Enti i Statistikës së Kosovës
Zavod za Statistiku Kosova
Statistical Office of Kosovo

Botuesi: Enti i Statistikës së Kosovës (ESK)

Data e botimit: Korrik 2009

© : Enti i Statistikës së Kosovës

Riprodhimi autorizohet nëse tregohet burimi.

E shtypur nga: K.G.T, Prishtinë, Kosovë

Informata të shumta janë në dispozicion në internet,
ku mund të qaseni përmes veb-faqes së ESK-së
në internet: www.ks-gov.net/esk

P a r a t h ë n i e

Kjo është anketa e shtatë me radhë e ekonomive shtëpiake bujqësore të cilën e realizon Enti i Statistikës së Kosovës, konkretisht Departamenti i Statistikave të Bujqësisë dhe Mjedisit.

Qëllimi i kësaj ankete është që të sigurohen të dhëna statistikore për sektorin e bujqësisë në Kosovë.

Rezultatet e Anketës së Ekonomive Shtëpiake Bujqësore 2007 të prezantuara në këtë publikim ofrojnë një burim të rëndësishëm të informatave mbi gjendjen e tanishme të bujqësisë në Kosovë (për periudhën referuese të anketës).

Përmirësime eventuale në qëndrueshmërinë e të dhënave mund të ketë pas regjistrimit të përgjithshëm të bujqësisë.

Falënderimi

ESK falënderon SIDA-në për mbështetjen që i ka dhënë për realizimin e kësaj ankete. Falënderojmë në veçanti ekspertin: Znj.Gillian Green për kontributin e veçantë për realizimin e kësaj ankete dhe përgatitjen e këtij publikimi.

Ky publikim është i përgatitur nga personeli i Departamentit të Statistikave të Bujqësisë dhe Ambientit në ESK :

Bajrush Qevani-Drejtor i Departamentit,
Haki Kurti-Shef i Divizionit,
Rexhep Fejzullahu-Zyrtar i lartë
Selami Zylfijaj- Zyrtar i lartë,
Hasime Bytyqi- Zyrtare e lartë
Dizajni: Ahmet Cakolli

ESK, gjithashtu falënderon të gjithë zyrtarët e zyrave rajonale të ESK-s, anketuesit dhe respondentët në terren për bashkëpunim dhe kontributin e dhënë.

Sugjerimet, propozimet dhe vërejtjet lidhur me këtë publikim janë të mirëseardhura.

Lista e shkurtesave

AESHB	Anketa e Ekonomive Shtëpiake Bujqësore
BE	Bashkimi Evropian
ESH	Ekonomi Shtëpiake
ESK	Enti i Statistikës së Kosovës
RRDHKF	Rrjeti i të Dhënave për Kontabilitetin e Fermave (FADN)
MBPZHR	Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
NPSH	Ndërmarrjet në Pronësi Shoqërore
NVP	Njësia Vjetore Punuese
PPM	Probabiliteti Proporcional sipas Madhësisë
NPM	Njësia Primare Mostrore (Primary Sample Unit - PSU)

Simbolet

-	Nuk ka dukuri
:	Mungojnë të dhënat
.	Të pa aplikueshme
0	E dhëna është më e vogël se gjysmë njësie e përdorur
ha	Hektarë
kg	Kilogram
t	Ton
kf	Kalë-fuqi
%	Përqindje

Në tabelat ku janë rrumbullaksuar shifrat deri në shifrën e fundit më të afërt, mund të ketë mospërputhje të lehtë të shumave të prezantuara.

Përmbajtja

		Faqe
Kapitulli 1	Objektivat, metodologjia dhe shtrirja e anketës _____	5
Kapitulli 2	Ekonomitë shtëpiake _____	15
Kapitulli 3	Shfrytëzimi i tokës dhe struktura e fermës _____	19
Kapitulli 4	Kulturat bujqësore _____	25
Kapitulli 5	Pylltaria _____	34
Kapitulli 6	Blegtoria _____	36
Kapitulli 7	Inputet bujqësore _____	39
Kapitulli 8	Fuqia punëtore në bujqësi _____	42
Kapitulli 9	Shpenzimet e fermës _____	45
Kapitulli 10	Krahasime ndërkombëtare _____	47
Aneksi 1	Lista e komunave sipas rajoneve _____	49
Aneksi 2	Pyetëtori _____	50

1. Objektivat, metodologjia dhe fushëveprimi i anketës

1.1. Objektivat dhe fushëveprimi i anketës

Objektivë e Anketës së Ekonomive Shtëpiake Bujqësore 2007 është që të ofroj të dhëna mbi gjendjen bujqësore në Kosovë, d.m.th: demografinë e ekonomive shtëpiake bujqësore, shfrytëzimin e tokës dhe strukturën e fermës, blegtorinë, kulturat bujqësore, pylltarinë, inputet bujqësore, fuqinë punëtore dhe shpenzimet e fermës. Anketa synon që të ndihmoj llogaritjen e nivelit të zhvillimit të sektorit bujqësor në Kosovë dhe të ofroj bazat për monitorimin e ardhshëm të trendëve në këtë sektor.

Anketa hulumton (grumbullon të dhëna) për tokën e punuar nga ekonomitë shtëpiake bujqësore, blegtorinë dhe kultivimin e kulturave bujqësore në viset rurale¹. Nuk përfshinë tokën që është pronë e ekonomive shtëpiake bujqësore në viset rurale e cila nuk është punuar, si dhe tokën e ekonomive shtëpiake bujqësore që jetojnë në viset urbane të Kosovës ose jashtë saj, vetëm nëse janë dhënë me qira ekonomive shtëpiake bujqësore nga viset rurale. Përveç kësaj në këtë anketë nuk është përfshirë toka, pronësi e ndërmarrjeve bujqësore shtetërore. Toka e ndërmarrjeve bujqësore shtetërore e marrur me qira ose në ndonjë formë tjetër të shfrytëzimit nga ekonomitë shtëpiake bujqësore është përfshirë në anketë.

Të dhënat janë paraqitur në nivel të Kosovës dhe atë rajonal, dhe në disa raste në nivel komunal. Të dhënat në nivel të Kosovës dhe në atë rajonal janë më të qëndrueshme sesa ato në nivel komunal, pasi që në disa komuna numri i ekonomive shtëpiake të intervistuar në çdo shtresë, është i vogël. Sidoqoftë të dhënat në nivel komunal janë paraqitur në disa kapituj, me qëllim që të ofrojnë detajet e kërkuara nga shfrytëzuesit e tyre. Aneksi 1 Rajonet e ESK-së dhe komunat që i mbulojnë këto rajone.

Anketa është kryer në nëntor dhe dhjetor të vitit 2007. Kjo anketë kryhet për çdo vit që nga viti 2001. Të gjitha fermat e mëdha, regjistrin e të cilave ESK e ka pasur në dispozicion, janë anketuar.

1.2. Korniza e anketës

Në fund të gushtit dhe shtatorit 2004 janë vizituar të gjitha fshatrat rurale në Kosovë. Janë vizituar 1414 fshatra.

Në bazë të intervistës ballë-për-ballë me krerët e fshatrave, janë marrë të dhënat për qëllim të azhurnimit të kornizës së mostrës. Në çdo fshat, nga kreu u fshatit janë marrë të dhënat për:

- Numrin gjithsej të ekonomive shtëpiake në fshat;
- Numrin e ekonomive shtëpiake bujqësore në fshat;
- Numrin e familjeve që aktualisht jetojnë në fshat;
- Numrin e familjeve të fshatit që jetojnë jashtë fshatit;
- Numrin gjithsej të banorëve të fshatit;
- Numrin e banorëve që aktualisht jetojnë në fshat;
- Numrin e banorëve të fshatit që jetojnë jashtë fshatit.

Kjo kornizë (regjistër) e të gjitha fshatrave në Kosovë është përdorur për të zgjedhur fshatrat me metodë të rastit (random) që do të përfshihen në anketë dhe për të përfunduar regjistrin derë-më-derë – fillimi i ndërtimit të regjistrit të fermave.

Duke filluar në vjeshtë të vitit 2004 dhe duke vazhduar në vjeshtë të vitit 2005, për 426 fshatra janë marrur të dhënat derë-më-derë dhe çdo ekonomi shtëpiake e vizituar është pyetur lidhur

¹ Së paku një anëtar i ekonomive shtëpiake bujqësore duhet të punoj tokën.

me tokën që kanë në pronësi, tokën e kultivuar, përdorimin e tokës, numrin e kafshëve sipas kategorive, si dhe nëse pronari ose dikush tjetër është duke punuar tokën.

Në vjeshtën e vitit 2005, të gjitha të dhënat (një ekonomi shtëpiake për rresht) për 426 fshatrat janë futur në bazën e të dhënave në ESK. Janë futur të dhëna përafërsisht për 67.000 ekonomi shtëpiake.

Vetëm ato ekonomi shtëpiake në këtë regjistër që plotësojnë definicionin e ekonomisë shtëpiake bujqësore brenda Kosovës dhe vetëm ato që ishin aktive në kultivim (e jo jashtë vendit) janë llogaritur si ekonomi shtëpiake bujqësore. Njëzet e një për qind e ekonomive shtëpiake bujqësore të futura në regjistër nga këto 426 fshatra nuk u kualifikuan sipas definicionit të ekonomive shtëpiake bujqësore, duke rezultuar në zbritje prej 21% të numrit të ekonomive shtëpiake. Pas zvogëlimit të numrit, mbetën afro 52.700 ekonomi shtëpiake bujqësore në 426 fshatrat e futura në listë.

Në vjeshtën e vitit 2007, ESK e zgjeroi kornizën e mostrës duke i listuar 175 PSU të reja në tërë Kosovën, nga 25 PSU për secilin rajon (në shtatë rajone). Këto 175 PSU mbuluan 156 fshatra të Kosovës.

Listimi i 175 PSU konsistoi me të dhëna për 23.882 ekonomi shtëpiake prej të cilave 6.301 sipas definicionit për ekonomitë shtëpiake bujqësore nuk ishin bujqësore, ose disa prej ekonomive shtëpiake e përmbushnin kriterin por pronaret e tyre ishin jashtë vendit. Si rezultat i kësaj pas heqjes se këtyre ESH jo bujqësore mbeten 17.581 ekonomi shtëpiake bujqësore.

Në total ESK ka kornizën – regjistrin për 90.882 ekonomi shtëpiake prej të cilave 70.281 janë bujqësore. Kjo kornizë – regjistër përmban informacione lidhur me tokën që kanë në pronësi, tokën e kultivuar, përdorimin e tokës, numrin e kafshëve sipas kategorive, si dhe nëse pronari ose dikush tjetër është duke punuar tokën.

Tentativat janë që ky regjistër të zgjerohet në vitet e ardhshme.

Mostra e anketës së ekonomive shtëpiake bujqësore 2007 është zgjedhur 50 % nga regjistri i krijuar në vitin 2004 dhe 50 % nga regjistri i ri i krijuar nga listimi i vitit 2007.

Tabela: 1.1: Zgjerimi i ri i kornizës së anketës në vitin 2007

Shtresat e madhësisë në ha	Prishtina	Mitrovica	Peja	Gjakova	Prizreni	Ferizaji	Gjilani	Gjithsej
01 - 1.5 ha	1272	1313	1511	1297	1943	2583	2384	12303
1.51 - 3 ha	416	607	552	494	445	488	474	3476
3.01+ ha	221	250	310	284	193	221	219	1698
Fermat e mëdha dhe të specializuara	20	37	10	7	10	6	14	104
Gjithsej	1929	2207	2383	2082	2591	3298	3091	17581

1.3. Dizajnimi i mostrës

Anketa është bazuar në mostrën dy shtresore. Niveli i parë i shtresimit është bërë për nga rajoni me qëllim që të merren llogaritjet rajonale dhe për të siguruar shtrirjen e plotë gjeografike. Niveli i dytë i shtresimit ishte për nga madhësia e fermës për të siguruar përfaqësimin e ekonomive shtëpiake bujqësore. Nëse një fshat është zgjedhur për t'u përfshirë në anketën 2007, ekonomitë shtëpiake në fshat janë shtresuar në tri kategori të madhësisë (duke shfrytëzuar tokën e kultivuar si vlerë të shtresimit): 0-1.5 ha, 1.51-3 ha, dhe mbi 3 ha. Pas shtresimit, ekonomitë shtëpiake për intervistë janë zgjedhur me metodë të rastit.

Tabela 1.2 dhe 1.3 tregojnë numrat e ekonomive shtëpiake bujqësore të intervistuar në anketën e vitit 2007 në çdo shtresë madhësie sipas rajoneve dhe komunave. Madhësia e mostrës (numri total i ekonomive shtëpiake të intervistuar) ishte 4.136.

Tabela 1.2: Numri i ekonomive shtëpiake të intervistuar sipas madhësisë së fermës dhe rajoneve

Madhësia e fermës	Prishtina	Mitrovica	Peja	Gjakova	Prizreni	Ferizaj	Gjilani	Gjithsej
0 - 1.5 ha	297	261	243	259	272	285	268	1.885
1.51 - 3 ha	173	188	214	200	164	166	215	1.320
3.01 + ha	114	114	137	129	120	127	86	827
Fermat e mëdha dhe të specializuara bujqësore	12	9	27	11	29	4	12	104
Gjithsej	596	572	621	599	585	582	581	4.136

Tabela 1.3: Numri i ekonomive shtëpiake të intervistuar, sipas madhësisë së fermës në komuna

Komunat	0 - 1.5 ha	1.51 - 3 ha	3.01 + ha	Fermat e mëdha dhe të specializuara	Gjithsej
Kosova	1885	1320	827	104	4136
Deçani	84	49	32	2	167
Gjakova	99	79	46	5	229
Glllogovci	74	53	33	1	161
Gjilani	118	105	35	6	264
Dragashi	40	43	38	11	132
Istogu	63	55	37	12	167
Kaçaniku	66	31	23	1	121
Klina	48	52	43	4	147
F.Kosova	35	17	9	0	61
Kamenica	75	49	25	2	151
Mitrovica	51	25	16	2	94
Leposaviqi	22	1	0	0	23
Lipjani	41	26	10	4	81
N.Bërda	2	3	6	0	11
Obiliqi	14	7	9	1	31
Rahoveci	76	72	51	4	203
Peja	132	107	57	11	307
Podujeva	77	36	23	3	139
Prishtina	54	31	24	3	112
Prizreni	95	37	26	15	173
Skenderaj	90	76	39	1	206
Shtimja	50	35	36	0	121
Shtërpca	22	7	1	0	30
Suhareka	81	46	23	1	151
Ferizaj	147	93	67	3	310
Vitia	75	61	26	4	166
Vushtrria	78	70	41	5	194
Z.Potoku	3	10	17	1	31
Zveçani	17	6	1	0	24
Malisheva	56	38	33	2	129

Për të zvogëluar heterogjenitetin e kornizës mostër dhe për të përmirësuar llogaritjet, të gjitha fermat që ishin mbi shpërndarjen normale, në kuptim të madhësisë së fermës ose numrit të kafshëve, u identifikuan dhe të gjitha u anketuan. Këto janë quajtur ferma të mëdha dhe të specializuara'. Kufijtë për fermat e mëdha dhe të specializuara janë caktuar në vitin 2004.

Tabela 1.4 paraqet kufijtë e përdorur për zgjedhjen e fermave të mëdha dhe të specializuara.

Tabela 1.4: Kufijtë për fermat e mëdha dhe të specializuara sipas llojit

Prodhimi	Kufiri i zgjedhur
Patate	10 ha
Drithëra	50 ha
Kulturat industriale	Të gjitha fermat
Pemishte	1.5 ha
Vreshta	4 ha
Hortikultura (hapur)	3 ha
Hortikultura (mbyllur)	0.30 ha
Gjedhë	35
Dele	200
Dhi	40
Derra	35
Shpezë	4000

Në mungesë të regjistrit komplet të fermave, është përpiluar një listë e të gjitha fermave në Kosovë mbi kufijtë e madhësisë. Kjo është arritur përmes referimit në të dhënat ekzistuese, dhe u identifikuan dhe anketuan 104 ferma të mëdha dhe të specializuara. Në këtë publikim ato janë emërtuar si “ferma të mëdha dhe të specializuara”. Ato nuk janë doemos ferma komerciale. Të gjitha ekonomitë tjera shtëpiake bujqësore në kapitujt e mëposhtëm janë quajtur “ekonomi të vogla shtëpiake bujqësore ose ferma”.

1.4 Procedura e llogaritjes

Qëllimi i mbajtjes së anketës është sigurimi i informatave rreth populacionit, në këtë rast ekonomive shtëpiake bujqësore në Kosovë. Kur është zgjedhur mostra (e cila është nëngrup i populacionit të analizuar) dhe kur të dhënat janë grumbulluar dhe përpunuar, ende mbetet detyra e lidhjes së informatave të grumbulluara nga mostra – dhe populacionit. Kjo do të thotë se është intervistuar një mostër e ekonomive shtëpiake bujqësore (4.136 në mostrën e këtij viti), dhe nga përgjigjet dhe informatat e dhëna nga ekonomitë shtëpiake në mostër, duhet të bëhen llogaritjet e tërë populacionit, do të thotë të gjitha ekonomive shtëpiake bujqësore në Kosovë.

Procesi i llogaritjes mbështetet nga pesha e mostrimit të njësisë (në këtë rast njësia është një ekonomi shtëpiake bujqësore) që tregon numrin e njësive në populacion të cilat janë përfaqësuar nga kjo njësi e mostruar. Do të thotë për çdo ekonomi shtëpiake bujqësore të intervistuar, sa ekonomi shtëpiake bujqësore përfaqëson kjo ekonomi shtëpiake e intervistuar. Numri i ekonomive shtëpiake të cilat i përfaqëson një ekonomi shtëpiake e mostruar është pesha e saj.

Kutia 1. Një shembull i thjeshtë i peshës së anketës

Të supozojmë se e kemi një fshat me 60 ekonomi shtëpiake bujqësore. Vendosim që të zgjedhim sipas rastit 5 ekonomi shtëpiake për t'i intervistuar dhe informatat e marra nga intervistat do t'i përdorim për të llogaritur variablat e caktuara për fshatin – të themi do të llogarisim zonën e kultivuar me grurë dhe numrin e lopëve në fshat.

Këto janë rezultatet e intervistave nga 5 ekonomi shtëpiake:

Numri i ekonomisë Shtëpiake	Sipërfaqja (ha) e kultivuar me grurë	Numri i lopëve	Pesha e mostrimit
1	1.0	0	12
2	0.44	2	12
3	0.20	1	12
4	0.85	3	12
5	0	2	12

Pesha e mostrimit për çdo ekonomi shtëpiake është 12 sepse janë 60 ekonomi shtëpiake në fshat, dhe ne kemi zgjedhur 5 nga to për t'i intervistuar, kështu që çdo ekonomi shtëpiake përfaqëson $60/5=12$ ekonomi shtëpiake.

Për të llogaritur numrin e lopëve në fshat, shumëzojmë vlerën e secilës ekonomi shtëpiake me peshën për atë ekonomi shtëpiake (12). Kështu llogaria për numrin total të kafshëve në fshat është

$$(0 \cdot 12) + (2 \cdot 12) + (1 \cdot 12) + (3 \cdot 12) + (2 \cdot 12) = 96 \text{ lopë.}$$

Njëjtë për sipërfaqen e kultivuar me grurë, kalkulimi do të jetë

$$(1.0 \cdot 12) + (0.44 \cdot 12) + (0.20 \cdot 12) + (0.85 \cdot 12) + (0 \cdot 12) = 12 + 5.28 + 2.4 + 10.2 + 0 = 29.88 \text{ ha.}$$

Natyrisht se disa ekonomi shtëpiake të intervistuar nuk do të japin llogaritje të besueshme për atë fshat, por ky shembull ilustron se si përdoren peshat. Në këtë rast ne nuk kemi shtresuar ekonomitë shtëpiake në asnjë mënyrë, do të mund të merrnim llogaritje më të mira nëse do të mund të gruponim ekonomitë shtëpiake bujqësore në grupe që korrespondojnë në sipërfaqen e tokës së kultivuar nga çdo ekonomi shtëpiake, e më pas të kalkulohej peshat për çdo grupim të madhësisë.

Është përgjegjësi e mostruesit për të përcaktuar planin e mostrimit që siguron intervistimin e njësive të mjaftueshme për të dhënë llogaritje të besueshme.

Në shembullin e caktimit të peshës në Kutinë 1, shihet se janë 60 ekonomi shtëpiake në fshat prandaj janë zgjedhur 5 ekonomi shtëpiake për intervistë, është e qartë se çdo ekonomi shtëpiake e intervistuar ka peshën 12.

Vështirësitë për të definuar peshën e anketës në Kosovë

Sfida në Kosovë është se nuk dihet numri i përgjithshëm i ekonomive shtëpiake bujqësore, prandaj është vështirë të caktohet pesha për të shumëzuar ekonomitë shtëpiake të mostruara për të pasur shifra në nivel rajonal apo në nivel vendi. Kjo vështirësi do të mbetet deri sa të realizohet regjistrimi i përgjithshëm i popullsisë ose i bujqësisë. Regjistrimi duhet të themelojë një kornizë të mostrës nga e cila do të mund të kalkulohej peshat e besueshme për të gjitha anketat në bujqësi. Alternativë tjetër është edhe kompletimi i regjistrimit ekzistues të fermave i krijuar gjatë vitit 2004, 2005 dhe 2007, që do të mund të shfrytëzohej si kornizë për anketat bujqësore.

Kalkulimi i peshave për anketën e ekonomive shtëpiake 2007

Kjo anketë ka përdorur metodologjinë e njëjtë si në vitin 2006, megjithatë ka pranuar faktin se do të mund të ketë rritje në Kosovë që nga viti 2004 kur është krijuar ky regjistër i fermave. Në vitin 2005 duke shfrytëzuar regjistrin e ekonomive shtëpiake bujqësore të vitit 2004, vlerësimi i numrit të ekonomive shtëpiake për çdo rajon ishte 172.328, megjithatë kjo nuk ka marrë parasysh vlerësimin e rritjes në nivel vendi siç është bërë kur është aplikuar metodologjia për herë të parë. Vlerësimet origjinale për vitin 2004 ishin shumë të ulta (117.000), dhe nuk kanë mundur të shfrytëzohen si bazë për të predikuar shkallën e rritjes

Ekonomitë shtëpiake bujqësore u vlerësuan të jenë 178.800, kjo është një rritje prej 3.8% nga shifrat e viteve të kaluara 172.328. Së fundi kjo shifër nuk merr parasysh ndonjë rritje mes viteve 2004 dhe 2005.

Po ashtu argumente tjera për të arsytuar shifrën prej 3.8% për rritjen në nivel vendi të ekonomive shtëpiake bujqësore, janë kontaktuar të gjitha (shtatë) zyrat rajonale të ESK-së; përgjigjet e tyre dhanë një vlerësim mesatar prej 6% të rritjes vjetore të ekonomive shtëpiake.

Vlerësimet për vitin 2005 dhe për vitin 2004, si vlerësim i 172.328 ka pasur 0 rritje, shifrat për vitin 2005, 2006 dhe 2007 janë vlerësuar duke përdorur shkallën e rritjes vjetore prej 6%.

Vlerësimi i numrit të ekonomive shtëpiake bujqësore në vitin 2007 duke shfrytëzuar metodologjinë e përshtatur të vitit 2006 me aplikimin e shkallës vjetore të rritjes 6 %.

Pasi që në vitin 2005 nuk kishte numër definitiv të ekonomive shtëpiake bujqësore, është dashur të bëhet një vlerësim.

Të dhënat e kufizuara të cilat ne i kemi pasur na kanë dhënë numrin e ekonomive familjare bujqësore brenda fshatit në regjistrin e fermave, dhe gjithsej numrin e fshatrave në rajone. Supozimet janë bërë që fshatrat në rajone do të ndjekin shpërndarjen e njëjtë ashtu që ne do të mund të shumëzohim numrin e fermave të dhëna në shtresa sipas numrit të fshatrave. Për ta bërë këtë më të qartë janë dhënë shpjegimet vijuese.

Tabelat e mëposhtme ilustrojnë tre hapat e përdorur për të kalkuluar peshat për anketën e vitit 2007 (dhe shërbejnë si shembull se si peshat kalkulohe në përgjithësi për anketa).

Hapi 1: Kalkulimi i faktorëve shumëzues – numri i fshatrave të përfshira në Regjistrin e Fermave në raport me numrin e përgjithshëm të fshatrave në çdo rajon.

Tabela 1.5 tregon numrin e fshatrave të regjistruara (kolona a) krahasuar me numrin e përgjithshëm të fshatrave në atë rajon të Kosovës (kolona b). Bazuar në këto shifra, faktori shumëzues nga këto vlera për çdo rajon është kalkuluar duke shfrytëzuar:

$$MF = b / a$$

Ku MF është faktori shumëzues; b është numri total i fshatrave, dhe; a është numri i fshatrave në regjistrin e fermave.

Tabela 1.5: Kalkulimi i faktorit shumëzues

Rajonet	a	b	MF=b/a
	Nr. fshatrave në regjistrin e fermave(2004+2007)	Nr. gjithsej i fshatrave *	Faktori shumëzues
Prishtina	110	270	2.5
Mitrovica	109	317	2.9
Peja	79	180	2.3
Gjakova	69	155	2.2
Prizreni	85	193	2.3
Ferizaji	76	121	1.6
Gjilani	73	178	2.4
Gjithsej	601	1.414	

* Siç është regjistruar në bazën e të dhënave në ESK, të dhënat sipas krerëve të fshatit.

Hapi 2: Llogaritja e numrit total të ekonomive shtëpiake bujqësore për nga rajoni dhe madhësia e fermës.

Numri total i ekonomive shtëpiake bujqësore në çdo rajon për nga madhësia e fermës është llogaritur duke aplikuar faktorin shumëzues (të paraqitur në tabelën 1.5) me numrin e ekonomive shtëpiake bujqësore për çdo kategori të madhësisë, të përfshirë në regjistrin e fermave.

Tabela 1.6 tregon numrin total të ekonomive shtëpiake bujqësore në regjistrin e fermës, për nga rajoni dhe kategoria e madhësisë. Për çdo rajon, ekonomitë shtëpiake bujqësore janë ndarë në katër shtresa të kategorisë së madhësisë (tri shtresa të madhësisë dhe “shtresa e fermave të mëdha dhe të specializuara”). Me qëllim që të llogaritet numri total i ekonomive shtëpiake bujqësore në çdo kategori të madhësisë në çdo rajon, është përdorur faktori shumëzues (mf) dhe shkalla e rritjes (g) në numrin e ekonomive shtëpiake bujqësore të përfshira në regjistrin e fermave (c).

$$E = MF * ((c_{2004} * g) + c_{2007})$$

Ku E është llogaritja, MF është faktori shumëzues, c është numri i ekonomive shtëpiake bujqësore në shtresat relevante në regjistrin e fermave, g= 19.10 shkalla e rritjes në mes të vitit 2004 dhe 2007 (6 % në vit).

Tabela 1.6: Llogaritja e numrit total të ekonomive shtëpiake bujqësore

E=MF*c*g	Prishtina	Mitrovica	Peja	Gjakova	Prizreni	Ferizaji	Gjilani	Gjithsej
0-1.50 ha c2004	9	4	4	4	7	5	4	
0-1.50 ha c2007	1.272	1.313	1.511	1.297	1.943	2.583	2.384	
Llogaritja E	31.064	18.217	13.704	12.493	23.058	13.423	17.815	129.774
1.51 - 3 ha c2004	3	2	1	1	1	1	1	
1.51 - 3 ha c2007	416	607	552	494	445	488	474	
Llogaritja E	10.223	7.200	5.064	4.616	1.355	2.961	4.971	36.390
3.01 + ha c2004	2	623	600	519	416	315	576	
3.01 + ha c2007	221	250	310	284	193	221	219	
Llogaritja E	5.090	2.877	2.357	1.985	1.583	954	2.172	17.018
Fermat e mëdha dhe të specializuara 2004	4	11	12	9	27	12	29	104
Fermat e mëdha dhe të specializuara 2007*	20	37	10	7	10	6	14	104
Gjithsej 2007	46.381	28.305	21.137	19.103	26.023	17.350	24.987	183.286
Gjithsej	46.381	28.305	21.137	19.103	26.023	17.350	24.987	183.286

* Nuk janë përfshirë në llogaritjen gjithsej të dhënat për fermat e mëdha dhe të specializuara derisa të vërtetohen gjatë anketimit të vitit 2008 dhe kjo anketë representon vetëm 183.286 ekonomi shtëpiake bujqësore

Duke shfrytëzuar këtë metodë të kalkulimit të numrit total të ekonomive shtëpiake bujqësore në Kosovë, është llogaritur numri total prej 183.286 ekonomi shtëpiake bujqësore.

Dihet se vlerësimet në nivel vendi në bazë të kornizës së mostrës e cila përfshin me shumë se gjysmën e popullacionit (në regjistër) dhe një të tretën e popullacionit jashtë regjistrimit dhe e përshtatur me rritjen vjetore prej 6 % të bazuara në përgjigjet me telefon të marrura nga zyrat rajonale të ESK-së, mund të jenë vlerësime të anueshme.

Një çështje tjetër që anketa e tregon është kombinimi i dy anketave së bashku: asaj mbi kulturat bujqësore dhe blegtorinë. Fermat e vogla të Kosovës për nga madhësia (ekonomitë shtëpiake bujqësore) dhe definicioni i ekonomive shtëpiake bujqësore që nënkupton që fermat e vogla sipas tokës bujqësore (mbajnë peshën – ponderin më të lartë) mund të shfrytëzojnë tokën e shtetit – tokën publike për ta mbajtur blegtorinë. Kjo çështje e shtron nevojën e stratifikimit tjetër të mostrës për blegtorinë. Këto dhe shumë çështje tjera mund marrin përgjigje vetëm pas regjistrimit të popullsisë ose të bujqësisë.

Gjer sa të kryhet regjistrimi dhe të krijohet korniza e besueshme për numrin e ekonomive shtëpiake dhe ekonomive shtëpiake bujqësore, në Kosovë do të ketë debate rreth peshës së aplikuar pasi që peshat dalin direkt nga numri i supozuar i ekonomive shtëpiake bujqësore. Sidoqoftë çka është e qartë se në mungesë të regjistrimit të popullsisë dhe atij të bujqësisë nevojitet që të zgjerohet regjistri ekzistues i ekonomive shtëpiake bujqësore me qëllim që të lehtësoj vlerësimin me te saktë të ekonomive shtëpiake bujqësore në Kosovë. Ky zgjerim i regjistrimit të ekonomive shtëpiake bujqësore duhet të vazhdoj derisa te kryhet regjistrimi i plotë i përgjithshëm i bujqësisë.

Hapi 3: Kalkulimi i peshave

Peshat për këtë anketë janë përcaktuar duke kalkuluar raportin e ekonomive shtëpiake bujqësore të intervistuar krahasuar me numrin total të llogaritur të ekonomive shtëpiake bujqësore në çdo rajon dhe shtresat siç është paraqitur në tabelën 1.6. Prandaj:

$$\ddot{E} = E / S$$

Ku $\ddot{E}$ është pesha; S është madhësia e mostrës; dhe E është llogaritja e numrit total të ekonomive shtëpiake bujqësore.

Duke përcjellur këtë metodë, janë kalkuluar peshat për çdo shtresë të madhësisë dhe regjion për të përmirësuar besueshmërinë e llogaritjeve. Llogaritjet janë përmirësuar duke shfrytëzuar feramat në kategorinë e njëjtë të madhësisë dhe rajonin për të gjetur llogaritë për të gjitha feramat në këtë kategori dhe regjion të njëjtë. Tabela 1.7 tregon peshat që janë kalkuluar për çdo regjion dhe çdo shtresë (madhësi të fermës).

Tabela 1.7: Peshat

W = E/S	Prishtina	Mitrovica	Peja	Gjakova	Prizreni	Ferizaji	Gjilani
0-1.5 ha	104.593	69.797	56.395	48.236	84.772	47.098	66.474
1.51 - 3 ha	59.092	38.298	23.664	23.080	8.262	17.837	23.121
3.01 + ha	44.649	25.237	17.204	15.388	13.192	7.512	25.256
Feramat e mëdha dhe të specializuara	1	1	1	1	1	1	1

Kutia 2 jep një shembull se si këta tre hapa ndiqen në praktikë. Pasi që Kosova të ketë përfunduar regjistrin e fermave, hapat 1 dhe 2 nuk do të jenë më të domosdoshëm.

Kutia 2. Një shembull se si kalkuloohen peshat për anketë

Hapi 1. Në Prishtinë janë 110 fshatra në regjistrin e fermës prej gjithsej 270 fshatrave. Prandaj faktori shumëzues do të jetë: $270 / 110 = 2.5$.

Hapi 2. Në 110 fshatrat e Prishtinës, në regjistrin e fermave janë regjistruar 31,064 ekonomi shtëpiake bujqësore në kategorinë më të vogël të madhësisë prej 0 – 1.5 ha. Llogaritja e numrit të ekonomive shtëpiake bujqësore në të gjitha 270 fshatrat e Prishtinës për atë kategori të madhësisë kalkulohet duke shumëzuar 12425,72 me faktorin shumëzues 2.5.

Prandaj:

$$E = MF * c_{2004} * g + c_{2007} = 12425,72 * 2.5 = 31.064 \text{ ose } 9.365 * 1.191 + 1272 = 12.425,72 * 2.5 = 31.064$$

$$c_{2004} = 9365$$

$$c_{2007} = 1272$$

$$g = 1.191$$

Duke ndjekur procedurën e njëjtë, llogaritja e numrit të fermave në kategorinë 1.5 – 3 ha është 10,223 ekonomi shtëpiake bujqësore dhe për feramat me mbi 3 ha është 5,090. Në Prishtinë janë intervistuar 12 ferma të mëdha dhe të specializuara. Këto ferma nuk kanë faktor shumëzues pasi që janë intervistuar të gjitha pasi që janë identifikuar, prandaj nuk përfaqësojnë ferma tjera.

Hapi 3. Në Prishtinë janë intervistuar gjithsej 596 ekonomi shtëpiake prej të cilave në kategorinë e madhësisë prej 0 – 1.5 ha, janë intervistuar 297. Pesha e aplikuar për feramat e intervistuar në Prishtinë në kategorinë e madhësisë së fermës 0 – 1.5 ha është 31.064 pjesëtuar me 297:

$$\ddot{E} = E / S \text{ ose } 31.064 / 297 = 104,593$$

Pesha e aplikuar për ekonomitë shtëpiake bujqësore të kategorisë së madhësisë 0 – 1.5 ha në Prishtinë ishte 104,593.

1.5. Definicionet

Anketa është kryer duke përdorur këto definicione :

Ekonomi shtëpiake është një bashkësi e personave që jetojnë së bashku, grumbullojnë dhe shpenzojnë të ardhurat e tyre të përbashkëta.

Ekonomi shtëpiake bujqësore është ajo që posedon dhe kultivon më shumë se 0.10 ha të tokës së punueshme² ose më pak se 0.10 ha të tokës së punueshme por ka së paku:

1 lopë dhe një viç, ose 1 lopë dhe 1 mështjerrë,
1 lopë dhe 2 frymë dele ose dhi të rritura,
5 dele ose dhi të rritura,
4 dele të rritura dhe derra së bashku,
3 derra të rritur,
50 shpezë të rritura,
20 koshere bletësh,
mbi 20 m² hurdhë për peshq.

Sipërfaqja totale e tokës së ekonomisë shtëpiake përfshinë tërë tokën që është pronë e ekonomisë shtëpiake, e punuar ose jo, dhe e dhënë me qira. Ngastrat që fizikisht gjenden brenda pronës së ekonomisë shtëpiake të intervistuar por që janë dhënë me qira ose pa pagesë të tjerëve për ta punuar, gjithashtu përfshihen në sipërfaqen totale të ekonomisë shtëpiake. Si rrjedhojë, ka mundësi të numërimit të dyfishtë nëse edhe njerëzit që shfrytëzojnë këto ngastra përfshihen në mostrën e anketës. Duke pasur parasysh madhësinë relativisht të vogël të mostrës, probabiliteti i numërimit të dyfishtë është llogaritur të jetë i vogël.

1.6. Procedura në terren

Metodë e grumbullimit të të dhënave ishte intervista ballë-për-ballë me pyetësor (aneksi 2). Mbikëqyrësit fushor dhe regjional mbajtën mbikëqyrje të afërt fushore dhe kontakte me zyrën qendrore për të zgjidhur problemet që paraqiteshin.

Është kryer edhe procedura e kontrollimit të të dhënave. Ajo përbëhej nga tri nivele: (i) kontrollimi i pyetësorëve të plotësuar në fushë nga mbikëqyrësit fushor; (ii) kontrollimi i pyetësorëve në zyrën qendrore të ESK-së nga personeli i Departamentit të Bujqësisë dhe (iii) kontrollet logjike gjatë përfshirjes së të dhënave.

---

² Ara, kopshte, serra, pemishte, vreshta, livadhe.

2. Ekonomitë shtëpiake bujqësore

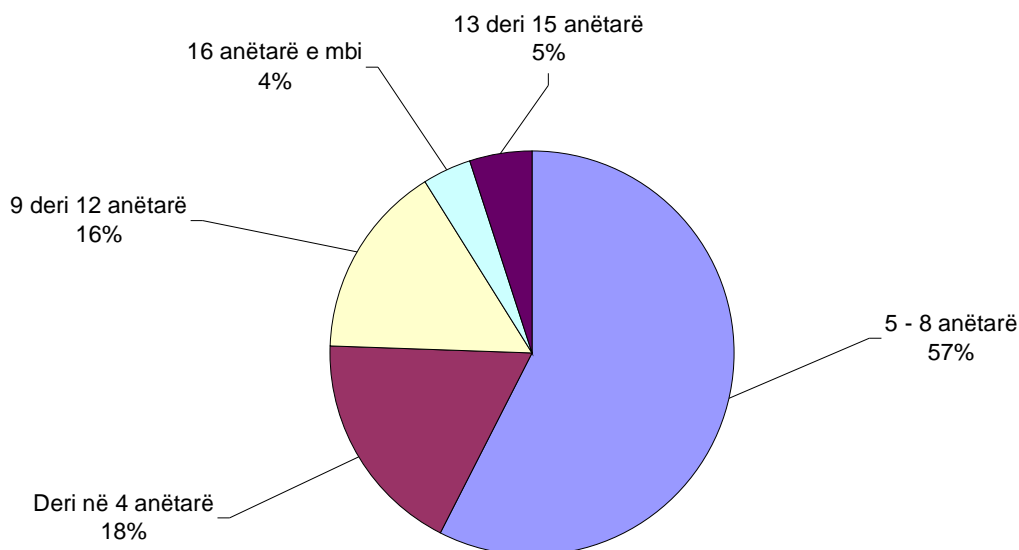
Ky kapitull përmban të dhënat për ekonomitë shtëpiake bujqësore në vitin 2007 lidhur me moshën, gjininë dhe arsimimin e anëtarëve të ekonomive shtëpiake. Duhet të cekët se janë numëruar vetëm ekonomitë shtëpiake që janë definuar si bujqësore në pajtim me definicionin e dhënë në kapitullin 1. Gjithashtu në këtë anketë janë përfshirë vetëm ekonomitë shtëpiake që jetojnë dhe punojnë tokën në fshatra. Tabela 2.1 tregon numrin gjithsej të popullsisë bujqësore sipas grup-moshës.

Tabela 2.1 Popullsia bujqësore sipas grup-moshës

Grup-mosha	Numri	%	Kumulativi %
Gjer në 14 vjeç	379.105	28,6	28,6
15 - 29 vjeç	384.366	29,0	57,6
30 - 49 vjeç	336.855	25,4	83,1
50 - 64 vjeç	135.919	10,3	93,3
65 - e më tepër	88.428	6,7	100,0
Gjithsej	1.324.673	100,0	

Tabela tregon popullsinë totale bujqësore për 1.324.673 banorë. Kosova karakterizohet me popullsi të re. Popullsia bujqësore e grup-moshës prej 15 gjer 29 vjeçare është 29 %. Ka numër të vogël të popullsisë mbi moshën 65 vjeçare, më saktësisht 6.7%.

Grafiku 2.1: Madhësia e ekonomive shtëpiake bujqësore

Grafiku 2.1 paraqet shpërndarjen e ekonomive shtëpiake bujqësore për nga madhësia. Ekonomitë shtëpiake bujqësore në Kosovë janë të mëdha. Shumica e ekonomive shtëpiake kanë 5-8 anëtarë, 57%. Numri mesatar i anëtarëve të ekonomive shtëpiake bujqësore është 7.2. Ekonomitë shtëpiake shumë të mëdha, me 16 e më shumë anëtarë, zënë 4 %.

Tabela 2.2: Struktura e popullsisë bujqësore sipas grup-moshave në rajone

Rajonet	Grup moshë											
	Gjer në 14		15 - 29		30 – 49		50 - 64		65 e mbi		Gjithsej	
	Numri	%	Numri	%	Numri	%	Numri	%	Numri	%	Numri	%
Kosova	379.105	28,6	384.366	29,0	336.855	25,4	135.919	10,3	88.428	6,7	1.324.673	100,0
Prishtina	96.636	28,9	96.761	28,9	85.861	25,6	34.388	10,3	21.208	6,3	334.854	100,0
Mitrovica	50.600	26,6	59.074	31,0	45.419	23,8	21.509	11,3	13.943	7,3	190.545	100,0
Peja	44.572	29,8	43.580	29,1	36.148	24,2	14.703	9,8	10.666	7,1	149.668	100,0
Gjakova	43.965	29,1	43.618	28,8	39.703	26,2	13.279	8,8	10.775	7,1	151.340	100,0
Prizreni	63.488	29,3	65.373	30,2	54.839	25,3	20.904	9,7	11.913	5,5	216.517	100,0
Ferizaj	35.605	28,5	35.560	28,4	32.299	25,8	13.777	11,0	7.826	6,3	125.068	100,0
Gjilani	44.240	28,2	40.400	25,8	42.586	27,2	17.360	11,1	12.097	7,7	156.682	100,0

Dallimet rajonale në strukturën e moshës së popullsisë bujqësore janë të vogla. Rajonet e Pejës, Prizrenit dhe Gjakovës kanë përqindje më të lartë të popullsisë së grup-moshës gjer në 14 vjeç. Mitrovica, Prizreni dhe Peja kanë përqindje më të lartë të popullsisë në grup-moshën prej 15 gjer në 29 vjeçare. Pjesa e grupit thelbësor të popullsisë punuese, në mes 30 dhe 49 vjeçare, është më e lartë në rajonet e Gjilanit, Gjakovës dhe Ferizajt. Rajonet e Mitrovicës, dhe Gjilanit kanë pjesën më të madhe të grupmoshave 50 gjer 64 vjeçare. Përqindje më të lartë të popullsisë mbi moshën 65 vjeçare kanë rajoni i Gjilanit dhe Mitrovicës.

Tabela 2.3: Struktura e popullsisë bujqësore sipas grup moshave në komuna

Komunat	Grup-mosha										Gjithsej	
	Gjer në 14		15 - 29		30 - 49		50 - 64		65 e mbi			
	Numri	%	Numri	%	Numri	%	Numri	%	Numri	%	Numri	%
Kosova	379.105	28,6	384.366	29,0	336.855	25,4	135.919	10,3	88.428	6,7	1.324.673	100,0
Deçani	7.917	22,9	10.612	30,7	8.734	25,2	4.402	12,7	2.928	8,5	34.593	100,0
Gjakova	17.323	29,9	16.187	28,0	14.951	25,8	4.941	8,5	4.463	7,7	57.864	100,0
Gllgovci	29.734	32,0	29.075	31,2	21.634	23,3	7.634	8,2	4.964	5,3	93.041	100,0
Gjilani	15.966	25,3	16.022	25,4	17.869	28,3	8.159	12,9	5.090	8,1	63.105	100,0
Dragashi	8.532	25,0	9.933	29,1	9.080	26,6	3.313	9,7	3.302	9,7	34.160	100,0
Istogu	11.799	30,4	10.837	27,9	9.328	24,0	3.618	9,3	3.252	8,4	38.834	100,0
Kaçaniku	7.235	25,8	8.783	31,3	7.209	25,7	3.120	11,1	1.704	6,1	28.051	100,0
Klina	12.525	32,0	12.081	30,8	9.222	23,5	3.411	8,7	1.955	5,0	39.194	100,0
F.Kosova	9.731	26,3	9.880	26,7	10.277	27,8	3.771	10,2	3.338	9,0	36.996	100,0
Kamenica	11.628	27,5	11.090	26,3	11.571	27,4	4.497	10,6	3.444	8,2	42.230	100,0
Mitrovica	10.429	29,3	11.275	31,7	7.652	21,5	3.872	10,9	2.382	6,7	35.610	100,0
Leposaviqi	558	8,7	1.961	30,5	1.504	23,4	1.364	21,2	1.047	16,3	6.435	100,0
Lipjani	15.048	32,7	10.787	23,4	12.722	27,6	4.255	9,2	3.217	7,0	46.030	100,0
Novobërda	1.174	23,7	2.082	42,1	846	17,1	744	15,0	105	2,1	4.950	100,0
Obiliqi	4.861	27,6	5.740	32,5	3.953	22,4	2.223	12,6	864	4,9	17.642	100,0
Rahoveci	18.725	31,8	16.820	28,6	16.019	27,2	3.936	6,7	3.384	5,7	58.883	100,0
Peja	20.247	28,3	20.661	28,8	17.598	24,6	7.674	10,7	5.460	7,6	71.640	100,0
Podujeva	23.785	28,6	24.208	29,1	20.903	25,1	8.741	10,5	5.547	6,7	83.185	100,0
Prishtina	12.302	23,2	14.988	28,3	15.526	29,3	7.020	13,2	3.173	6,0	53.010	100,0
Prizreni	21.639	30,8	20.248	28,8	18.356	26,1	5.675	8,1	4.396	6,3	70.312	100,0
Skenderaj	20.384	28,1	23.574	32,5	17.286	23,8	7.156	9,9	4.111	5,7	72.510	100,0
Shtimja	8.531	33,2	6.700	26,1	6.603	25,7	2.319	9,0	1.555	6,1	25.708	100,0
Shtërpca	783	15,0	1.371	26,2	1.316	25,1	1.233	23,6	531	10,1	5.234	100,0
Suhareka	19.498	29,6	19.308	29,3	17.507	26,6	6.999	10,6	2.528	3,8	65.840	100,0
Ferizaji	19.056	28,8	18.707	28,3	17.171	26,0	7.105	10,8	4.036	6,1	66.075	100,0
Vitia	16.646	32,4	13.288	25,9	13.146	25,6	4.703	9,2	3.563	6,9	51.347	100,0
Vushtrria	17.776	26,9	20.288	30,7	16.515	25,0	7.721	11,7	3.835	5,8	66.135	100,0
Z.Potoku	310	7,7	1.036	25,6	894	22,1	762	18,9	1.037	25,7	4.038	100,0
Zveçani	1.143	19,6	940	16,2	1.568	27,0	635	10,9	1.531	26,3	5.817	100,0
Malisheva	13.820	29,9	15.885	34,4	9.896	21,4	4.917	10,6	1.687	3,7	46.205	100,0

Tabela 2.4: Struktura gjinore e popullsisë bujqësore sipas rajoneve

Rajonet	Meshkuj		Femra		Gjithsej	
	Numri	%	Numri	%	Numri	%
Kosova	696.330	52,6	628.162	47,4	1.324.492	100,0
Prishtina	176.296	52,7	158.499	47,3	334.795	100,0
Mitrovica	101.145	53,1	89.399	46,9	190.545	100,0
Peja	78.026	52,1	71.643	47,9	149.668	100,0
Gjakova	80.055	52,9	71.270	47,1	151.324	100,0
Prizreni	113.978	52,7	102.441	47,3	216.419	100,0
Ferizaji	65.895	52,7	59.164	47,3	125.059	100,0
Gjilani	80.935	51,7	75.746	48,3	156.682	100,0

Rezultatet e anketës tregojnë përqindje më të lartë të meshkujve 53.1 për qind në rajonin e Mitrovicës, në rajonin e Gjakovës 52.9 dhe Prizrenit 52.7 për qind. Dominimi i meshkujve në popullsinë bujqësore gjithashtu është treguar edhe në anketat e vitit 2004, 2005 dhe 2006.

Në anketë, të dhënat janë grumbulluar edhe për nivelin arsimor. Tabela 2.5 paraqet nivelin e arsimimit të popullsisë bujqësore sipas grup-moshave.

Tabela 2.5: Arsimimi i popullsisë bujqësore sipas grup-moshave (nga 15-64 vjeçare)

Niveli i edukimit	Grup-mosha							
	15 - 29 vjeçare		30 - 49 vjeçare		50 - 64 vjeçare		Gjithsej	
	Numri	%	Numri	%	Numri	%	Numri	%
Pa shkollë	3.676	1,0	8.383	2,5	13.753	10,1	25.811	3,0
Shkolla fillore jo e kryer	30.014	7,8	11.571	3,4	22.426	16,5	64.011	7,5
Shkolla fillore e kryer	103.110	26,8	133.865	39,7	54.784	40,3	291.759	34,0
Shkolla e mesme jo e kryer	74.243	19,3	5.589	1,7	2.224	1,6	82.057	9,6
Shkolla e mesme e kryer	132.894	34,6	148.209	44,0	29.975	22,1	311.078	36,3
Shkolla e lartë jo e kryer	1.960	0,5	1.755	0,5	734	0,5	4.449	0,5
Shkolla e lartë e kryer	2.491	0,6	8.229	2,4	5.629	4,1	16.349	1,9
Fakulteti jo i kryer	28.037	7,3	5.965	1,8	1.493	1,1	35.495	4,1
Fakulteti i kryer	7.942	2,1	13.288	3,9	4.901	3,6	26.130	3,0
Gjithsej	384.366	100,0	336.855	100,0	135.919	100,0	857.140	100,0

Pjesa më e madhe e popullsisë bujqësore ka arsimim fillor ose të mesëm. Pjesa e këtyre dy grupeve së bashku zë 70.3 për qind e popullsisë bujqësore të rritur, dhe të moshës aktive të punës. Në të dy ekstremet, pa arsimim dhe me arsimim terciar, pjesa e popullsisë është e vogël: pa arsimim 3.0 për qind dhe me arsimim të kryer të lartë 3.0 për qind.

3. Shfrytëzimi i tokës dhe struktura e fermës

Anketa e ekonomive shtëpiake bujqësore 2007 grumbulloi të dhëna rreth ekonomive shtëpiake bujqësore, rreth shfrytëzimit të çdo ngastrë të tokës, pronë e vetja ose e marrë për punë, përfshirë edhe tokën e lënë djerrinë. Siç është shpjeguar në kapitullin 1, ajo gjithashtu grumbulloi të dhënat për ngastrat që fizikisht gjenden brenda pronës së ekonomisë shtëpiake të intervistuar por që janë dhënë me qira ose të dhëna pa pagesë të tjerëve për ta punuar. Këto ngastra mbulojnë sipërfaqe të vogla të tokës, 2908 ha. Në tabelat e mëposhtme, kjo sipërfaqe është përfshirë në kategorinë 'tjetër'. Është menduar se është e domosdoshme që të përfshihen këto ngastra me qëllim të llogaritjes gjithëpërfshirëse për tërë tokën e shfrytëzuar nga ekonomia shtëpiake bujqësore.

Tabela 3.1: Shfrytëzimi total i tokës brenda sektorit të ekonomive shtëpiake bujqësore

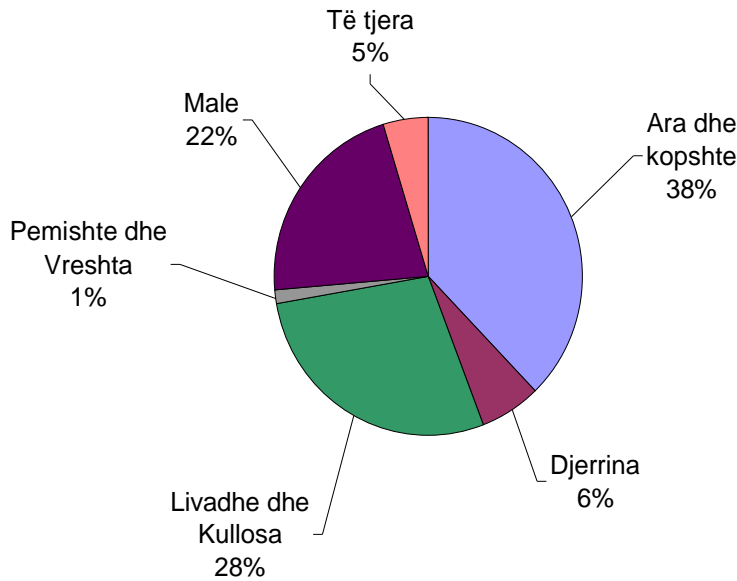
Shfrytëzimi i tokës	Sip. (ha)	%
1 Ara dhe kopshte	133.514	37,8
2 Pemishte	4.277	1,2
3 Vreshta	844	0,2
4 Serra	251	0,1
5 Livadhe	95.218	27,0
<i>Gjithsej tokë e kultivuar</i>	<i>234.105</i>	<i>66,3</i>
6 Kullosa	3.796	1,1
7 Djerrina	21.970	6,2
<i>Gjithsej tokë bujqësore</i>	<i>259.871</i>	<i>73,6</i>
8 Male	76.171	21,6
9 Oborre shtëpish	13.029	3,7
10 Të tjera	4.008	1,1
<i>Gjithsej</i>	<i>353.079</i>	<i>100,0</i>

Toka bujqësore në pronësi ose që shfrytëzohet nga ekonomitë shtëpiake, zë rreth 73.6 % të sipërfaqes totale të ekonomive shtëpiake bujqësore. Pjesa e mbetur është me pyje dhe oborre shtëpish.

Toka bujqësore përfshinë: arat, kopshtet, serrat, pemishtet, vreshtat, livadhet, kullosat dhe djerrinat (kopshtet janë mbledhur në kategorinë e tokës ara dhe kopshte për thjeshtëzim të grumbullimit të të dhënave).

Shfrytëzimi i tokës sipas kategorive kryesore është paraqitur në grafikun 3.1.

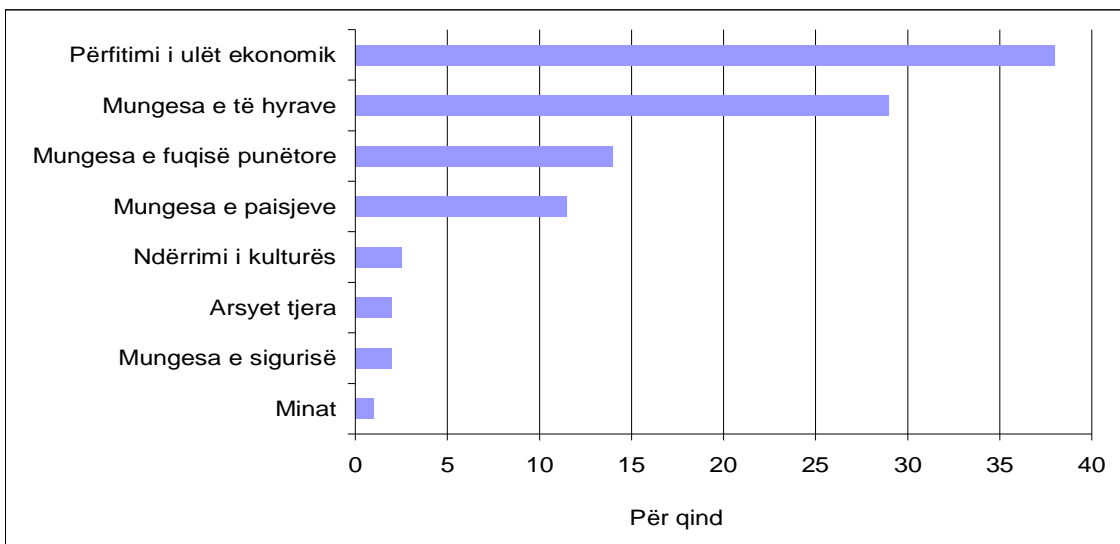
Grafiku 3.1: Shfrytëzimi i tokës bujqësore

Ky grafik dallon nga grafiku i njëjtë i vitit 2006. Grafiku i vitit 2007 përfshin shfrytëzimin total të tokës sipas kategorive ndërsa ai i vitit 2006 është paraqitur duke marrur për bazë vetëm (përqindjet) token bujqësore.

Pjesa më e madhe e tokës bujqësore, 38 për qind, është ara dhe kopshte; kategoria e dytë më e madhe përbëhet nga livadhet dhe kullosat. Në bazë të anketës, 6 për qind e tokës bujqësore është lënë djerrinë. Rreth një e treta e fermerëve që kanë lënë tokën djerrinë thonë se këtë e bëjnë për shkak të përfitimit të ultë ekonomik.

Grafiku 3.2: Arsyet e dhëna nga fermerët për tokën e lënë djerrinë në përqindje

Arsyet tjera të rëndësishme të paraqitura nga fermerët janë mungesa e të hyrave, pajisjeve ose fuqisë punëtore në ekonomi shtëpiake.

Tabela 3.2 tregon sipërfaqen totale të tokës së ujitur të paraqitur në hektar sipas rajoneve në përqindje dhe tabela 3.3 paraqet indikatorët e njëjtë sipas komunave.

Tabela 3.2: Ujitja e tokës së kultivuar sipas rajoneve

Rajonet	Sipërfaqja e ujitur (ha)	Sipërfaqja e pa ujitur (ha)	Gjithsej sipërfaqja (ha)
Kosova	39.368,7	187.536,4	226.905,1
Prishtina	5.926,4	51.058,5	56.984,9
Mitrovica	4.206,7	34.140,6	38.347,2
Peja	12.699,5	19.387,1	32.086,6
Gjakova	10.694,4	16.690,7	27.385,0
Prizreni	2.551,6	22.397,8	24.949,4
Ferizaji	2.013,7	19.088,4	21.102,1
Gjilani	1.276,4	24.773,3	26.049,7

Ujitja, siç është raportuar nga fermerët, shfrytëzohet në rreth 39.369 ha, që përfaqëson rreth 17 për qind të sipërfaqes totale të kultivuar. Për nga rajoni, pjesa më e madhe e tokës së ujitur është në Pejë dhe Gjakovë.

Tabela 3.3: Ujitja e tokës së kultivuar sipas komunave

Komunat	Sipërfaqja e ujitur (ha)			Përqindja e sip.së ujitur
	E ujitur	E pa ujitur	Gjithsej	
	Sipërfaqja (ha)	Sipërfaqja (ha)	Sipërfaqja (ha)	
Kosova	39.369	187.536	226.905	17,4
Deçani	3.865	3.922	7.786	49,6
Gjakova	2.995	7.080	10.075	29,7
Gllgovci	1.547	15.619	17.166	9,0
Gjilani	458	9.537	9.995	4,6
Dragashi	643	5.214	5.856	11,0
Istogu	2.793	6.218	9.011	31,0
Kaçaniku	224	3.590	3.814	5,9
Klina	1.820	6.499	8.319	21,9
F. Kosova	396	5.585	5.981	6,6
Kamenica	499	7.382	7.882	6,3
Mitrovica	1.214	5.181	6.395	19,0
Leposaviqi	30	680	709	4,2
Lipjani	971	6.164	7.135	13,6
Novobërda	237	1.253	1.490	15,9
Obiliqi	573	3.232	3.805	15,1
Rahoveci	3.835	5.689	9.524	40,3
Peja	8.087	6.670	14.757	54,8
Podujeva	1.493	11.650	13.142	11,4
Prishtina	710	7.557	8.267	8,6
Prizreni	958	4.675	5.633	17,0
Skenderaj	189	14.360	14.549	1,3
Shtimja	502	4.113	4.614	10,9
Shtërpca	532	636	1.168	45,5
Suhareka	836	6.738	7.574	11,0
Ferizaji	756	10.750	11.506	6,6
Vitia	319	7.854	8.173	3,9
Vushtrria	2.514	11.566	14.080	17,9
Z. Potoku	86	1.727	1.813	4,8
Zveçani	174	627	801	21,8
Malisheva	115	5.771	5.886	1,9

Sipas komunave, pjesa më e madhe e sipërfaqes së ujitur është në Pejë, Deçan, Rahovec, Gjakovë dhe Istog.

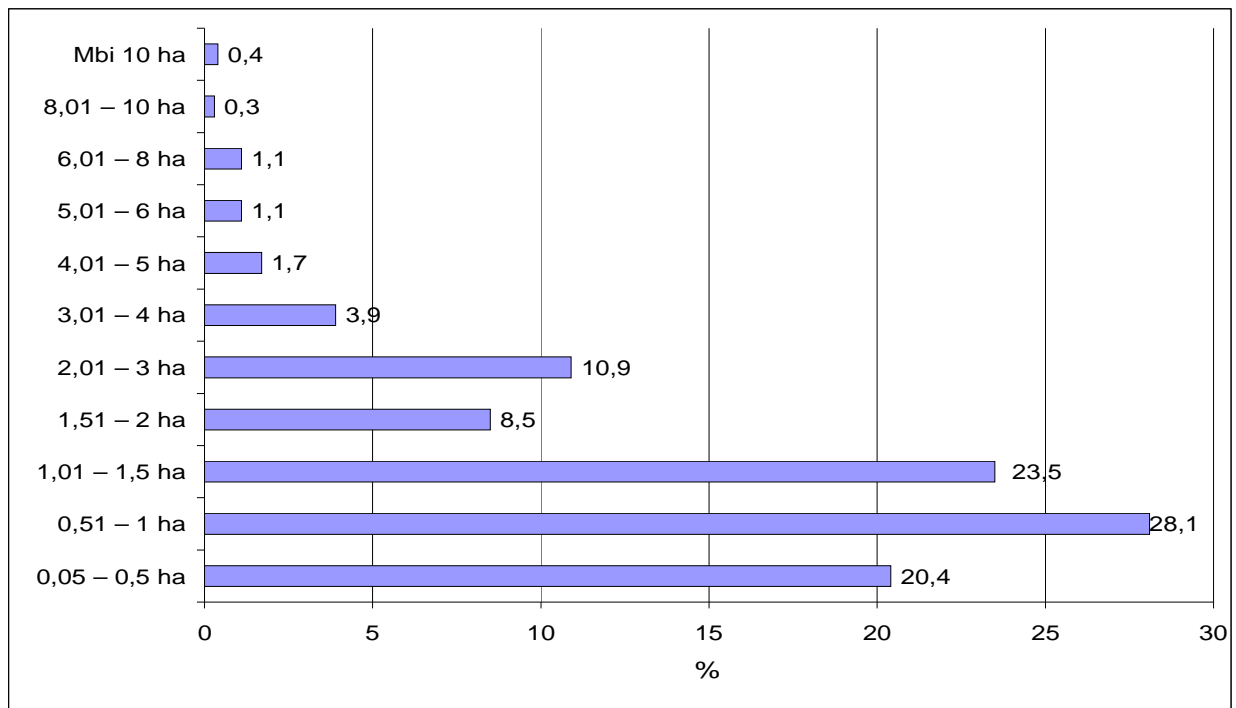
Tabela 3.4: Toka bujqësore sipas madhësisë dhe strukturës së fermës

Madhësia e fermës	Fermat e vogla			Fermat e mëdha dhe të specializuara			Gjithsej		
	Nr. i fermave	Sip.(ha)	% e fermave	Nr. i fermave	Sip.(ha)	% e fermave	Nr. i fermave	Sip.(ha)	% e fermave
0,05 – 0,5 ha	37.457	11.755,9	20,4	4	1,3	3,8	37.461	11.757,2	20,4
0,51 – 1 ha	51.480	39.636,8	28,1	2	1,4	1,9	51.482	39.638,2	28,1
1,01 – 1,5 ha	43.135	53.522,2	23,5	2	2,8	1,9	43.137	53.525,0	23,5
1,51 – 2 ha	15.530	27.283,9	8,5	5	8,9	4,8	15.535	27.292,8	8,5
2,01 – 3 ha	20.043	48.921,3	10,9	10	26,1	9,6	20.053	48.947,4	10,9
3,01 – 4 ha	7.144	24.357,8	3,9	2	6,1	1,9	7.146	24.363,9	3,9
4,01 – 5 ha	3.175	14.059,9	1,7	10	44,6	9,6	3.185	14.104,5	1,7
5,01 – 6 ha	2.024	11.027,3	1,1	5	27,1	4,8	2.029	11.054,4	1,1
6,01 – 8 ha	1.967	13.412,1	1,1	9	64,2	8,7	1.976	13.476,2	1,1
8,01 – 10 ha	531	4.697,3	0,3	10	92,4	9,6	541	4.789,7	0,3
Mbi 10 ha	696	10.419,0	0,4	45	3159,0	43,3	741	13.578,1	0,4
Gjithsej	183.182	259.093,5	100	104	3434,0	100	183.286	262.527,5	100

Tabela 3.4 tregon shpërndarjen e fermave për nga madhësia. Fermat klasifikohen në 11 grupe në bazë të sipërfaqes së tokës së tyre bujqësore.

Duke marrë në konsideratë të gjithë fermerët së bashku, Grafiku 3.3 tregon se 28.1 për qind e tokës bujqësore, është nën fermat në mes 05 - 1 ha. Mesatarja e tokës bujqësore për ekonomi shtëpiake bujqësore është 1.43 ha. Struktura shumë e fragmentuar e fermës pengon zhvillimin e bujqësisë komerciale dhe çon kah prodhimi jo-komercial.

Grafiku 3.3: Shpërndarja e tokës bujqësore në grupet e ndryshme të madhësive të fermave

Tabela 3.5: Grupet sipas madhësisë së fermës dhe struktura e fermës sipas rajoneve

Rajonet	Fermat e vogla						Fermat e mëdha dhe të specializuara		Gjithsej	
	0 - 1.5 ha		1.51 - 3 ha		3.01 + ha		Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%
	Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%				
Kosova	102.772	100,0	76.514	100,0	79.807	100,0	3434	100,0	262.527	100,0
Prishtina	24.446	23,9	21.716	28,1	21.704	29,9	1393	11,5	69.259	25,3
Mitrovica	14.190	14,0	14.988	19,8	13.906	16,9	229	8,7	43.314	15,4
Peja	11.042	10,6	10.674	13,9	12.149	13,8	1000	26,0	34.866	11,5
Gjakova	10.618	9,6	9.738	12,7	9.930	11,7	244	10,6	30.530	10,4
Prizreni	16.824	17,8	2.871	3,7	7.618	9,3	360	27,9	27.673	14,2
Ferizaj	11.284	10,3	6.153	8,1	5.391	5,6	102	3,8	22.931	9,5
Gjilani	14.368	13,7	10.375	13,7	9.108	12,8	105	11,5	33.956	13,6

Tabela 3.6: Sipërfaqja e përgjithshme e tokës sipas shfrytëzueshmërisë dhe strukturës së fermës

Shfrytëzimi i tokës	Fermat e vogla						Fermat e mëdha dhe të specializuara		Gjithsej	
	0 - 1.5 ha		1.51 - 3 ha		3.01 + ha		Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%
	Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%				
Ara dhe kopshte	50.996	37,4	40.068	42,8	40.301	42,5	2.149	38,8	133.514	37,8
Pemishte	2.259	4,0	1.075	3,5	875	3,6	68	4,6	4.277	1,2
Vreshta	378	0,4	203	0,3	258	0,5	6	1,3	844	0,2
Serra	157	2,4	42	2,5	50	2,1	2	1,8	251	0,1
Livadhe	37.572	18,7	26.666	19,4	30.254	23,1	726	30,9	95.218	27,0
<i>Gjithsej tokë e kultivuar</i>	91.362		68.054		71.737		2.951		234.104	
Kulloso	1.173	0,6	1.017	1,0	1.598	1,1	8	0,7	3796	1,1
Djerrina	9.227	5,2	6.255	5,3	6.012	4,8	476	3,3	21970	6,2
<i>Gjithsej tokë bujqësore</i>	101.762		75.326		79.347		3.435		259.870	
Male	33.131	9,2	22.509	8,9	20.452	9,4	80	6,5	76.172	21,6
Oborre shtëpish	8.386	21,3	2.999	15,3	1.629	12,6	15	11,6	13.029	3,7
Të tjera	2.112	0,9	1.340	0,9	533	0,4	23	0,6	4.008	1,1
Gjithsej	145.391	100,0	102.174	100,0	101.961	100,0	3.553	100,0	353.079	100,0

Tabela 3.7: Sipërfaqja e tokës bujqësore sipas statusit pronësor dhe strukturës së fermës

Statusi pronësor	Fermat e vogla		Fermat e mëdha dhe të specializuara		Gjithsej	
	Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%	Sip. (ha)	%
Pronë e vetja	333.913	98,0	1.455	77,0	335.368	98,0
E marrë me qira nga individët privat	7.719	1,0	1.106	16,8	8.825	1,0
Shfrytëzojnë tokën private pa pagesë	5.473	0,8	35	1,5	5.508	0,8
E marrë me qira nga shteti	1.215	0,1	870	3,9	2.085	0,1
Shfrytëzojnë tokën shtetërore pa pagesë	1.036	0,1	88	0,8	1.124	0,1
Të tjera	169	0,0	.	0,0	169	0,0
Gjithsej	349.525	100,0	3.554	100,0	353.079	100,0

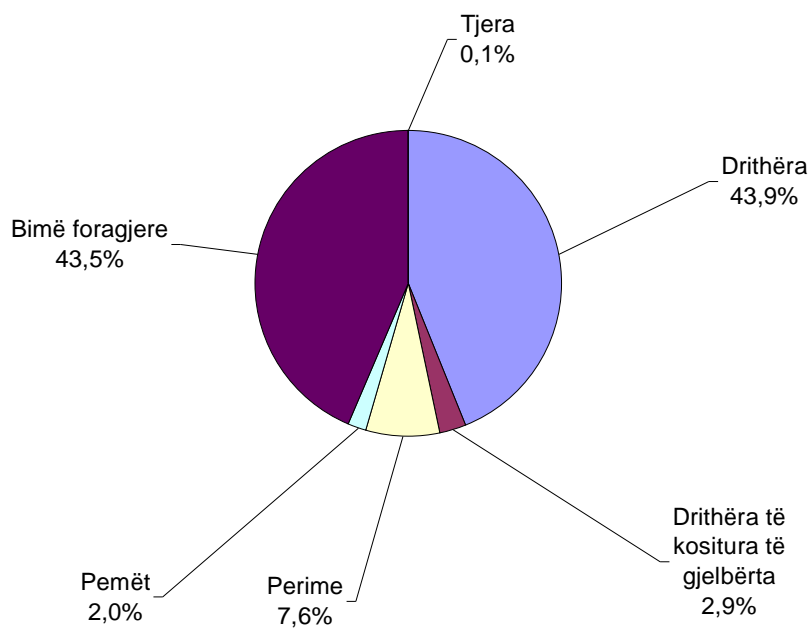
Me anë të anketës, janë grumbulluar të dhënat rreth statusit të pronës së ngastrave tokësore. Tabela 3.7 tregon se fermat e vogla punojnë pothuajse ekskluzivisht vetëm tokën e tyre. Fermat e mëdha dhe të specializuara shfrytëzojnë edhe tokën e marrë me qira rreth 20.7 për qind.

4. Prodhimtaria bujqësore

Sipërfaqet kryesore të tokës së punueshme janë të përqendruara në luginat dhe zonat e rrafshëta në veri dhe lindje. Tradicionalisht, prodhimi i perimeve dhe pemëve është i përqendruar kryesisht në perëndim. Së voni, prodhimi i pemëve ka filluar të rritet edhe në pjesët tjera. Kullosat dhe pyjet janë kryesisht të vendosura në zonat malore.

Ky kapitull përmban të dhëna mbi sipërfaqet e kultivuara sipas kulturave (në hektar); nivelet e prodhimit (në ton) dhe rendimentet (ton për hektar). Grafiku 4.1 paraqet kulturat bujqësore kryesore të kultivuara në vitin 2007, të grupuara në këto kategori: drithëra, drithëra të kositura të gjelbërta, bimë foragjere, perime, pemë, dhe tjera³.

Grafiku 4.1: Sipërfaqet me kultura bujqësore sipas kategorive

Drithërat e kositura të gjelbërta në këtë grafik janë paraqitur si kategori e veçantë

Rezultatet e anketës tregojnë se drithërat dhe bimët foragjere mbulojnë sipërfaqet më të mëdha të tokës së punueshme në Kosovë, rreth 90 për qind, gjersa pemët dhe perimet zënë pjesën tjetër prej 9.6 për qind.

³ Bimë industriale, mjekësore dhe fidanë

Tabela 4.1 tregon sipërfaqen e mbjellë, prodhimin dhe rendimentin sipas kulturave bujqësore.

Tabela 4.1 * : Sipërfaqja me kultura, prodhimtaria dhe rendimenti

Kultura	Sipërfaqja (ha)	Prodhimi (ton)	Rendimenti (t/ha)
<i>Drithëra</i>	102.364		
Grurë	61.222	207189,2	3,5
Thekër	583	1446,6	2,2
Elb	1.329	3742,4	2,8
Elb birre	79	143,1	2,1
Tërshërë	3.937	7829,0	2,1
Misër	18.207	36999,5	2,2
Misër (kulturë e përzier)	17.007	37451,1	2,4
<i>Perime</i>	17.704		
Patate	4.952	95124,9	16,5
Domate	923	14696,8	19,0
Patëllxhan	14	187,4	13,1
Spec	2.231	35959,0	18,2
Kungull	52	662,5	16,3
Kungull (kulturë e përzier)	1.236	5024,9	5,5
Kungull misri	96	1363,4	19,2
Kërpudha	1	5,4	10,3
Trangull	344	7088,1	22,4
Shalqi	901	15047,5	21,2
Pjepër	213	2082,7	13,1
Lakër	620	15424,5	20,7
Lulelakër	30	837,8	17,1
Spinaq	87	531,0	7,7
Marule	47	369,5	9,0
Panxhar	31	231,2	13,5
Majdanoz	9	57,4	8,2
Presh (purri)	95	1435,2	18,2
Qepë	1.059	10936,1	11,8
Rrepkë	5	21,9	6,8
Hudhër	209	948,0	5,4
Fasule	388	527,8	3,0
Fasule (kulturë e përzier)	4.050	2505,5	0,8
Bizele	28	53,0	1,9
Bishtajoret tjera	23	108,5	5,6
Karota	58	443,3	10,0
<i>Foragjere dhe drithëra të kositura të gjelbërta</i>	108.358		
Sanë (livadhe)	76.226	174298,2	2,5
Bari	6.422	14915,2	2,6
Jonxhë	17.623	57084,8	3,8
Tërfil	1.192	2802,3	2,1
Urov	72	138,7	2,4
Grurë (i gjelbër)	277	1.170,8	4,7
Thekër (e gjelbër)	73	232,3	3,6
Elbi (i gjelbër)	50	189,3	3,8
Tërshërë (e gjelbër)	5.211	22.622,1	4,5
Misri (i gjelbër)	1.212	9.700,8	7,6

* Kjo tabelë nuk përfshin kulturat e dyta (pas korjes së parë) ku është mbjellur gjithsej 36 ha me domate, speca, tranguj, sallatë lakra, karotë dhe të tjera si dhe rendimentin e tyre.

Tabela 4.1 **: Sipërfaqja me kultura, prodhimtaria dhe rendimenti (vazhdim)

Kultura	Sipërfaqja (ha)	Prodhimi (ton)	Rendimenti (t/ha)
Pemët	4668		
Molla	1.068	6307,0	8,6
Dardha	301	1809,1	7,0
Ftoni	61	319,3	8,7
Mushmolla	44	145,0	6,8
Kumbulla	1.835	7962,6	7,4
Kajsia	47	201,5	8,7
Pjeshka	59	235,0	6,1
Qershia	78	299,8	4,9
Vishnja	117	397,9	6,4
Arra	58	263,6	6,5
Lajthia	10	11,7	1,3
Gështenja		121,4	
Dredhëza	123	750,0	6,0
Mjedëra	0,1	0,2	2,0
Manaferra	4	4,5	3,5
Rrushi për verë	357	2771,1	6,8
Rrush tryeze	506	3512,2	7,0
Tjera	198		

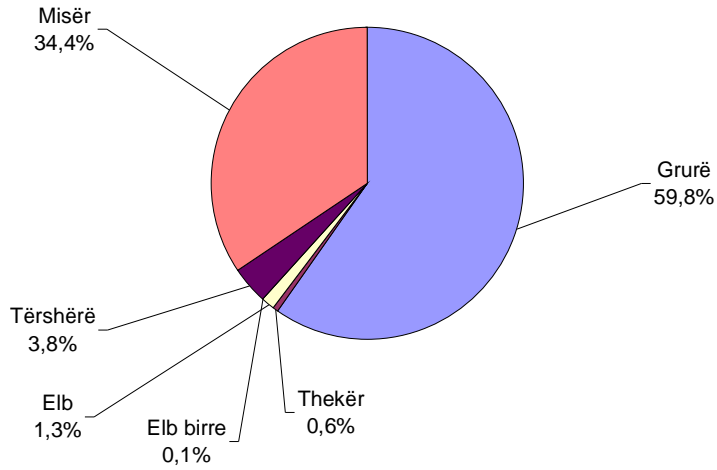
** Sipërfaqet nën Gështenjë (434 ha) janë evidentuar si tokë pyjore dhe nuk është përfshirë në pemë. Gjithashtu kjo tabelë nuk përfshin trupat e shpërndarë të pemëve dhe prodhimtarinë e tyre. Trupat e shpërndarë të pemëve dhe rendimenti i tyre është paraqitur në tabelën 4.2.

Tabela tregon se gruri dhe misri janë kulturat më të rëndësishme në Kosovë sa i përket sipërfaqes së kultivuar dhe prodhimit. Perimet më të rëndësishme janë fasulja (posaçërisht si kulturë e përzier me misër), patatja dhe speci. Brenda grupit të bimëve foragjere, sana (livadhet) dhe jonxha kanë sipërfaqe dhe prodhim më të madh.

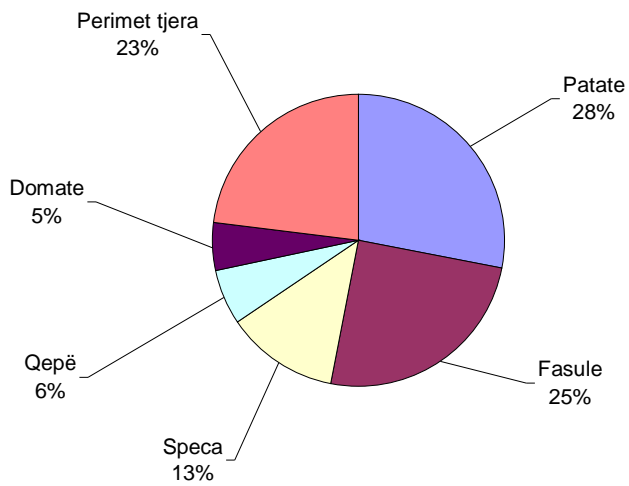
Në pemishte, sipërfaqet më të mëdha janë me kumbulla dhe molla. Megjithëse kushtet agroekologjike për prodhimin e pemëve janë relativisht të mira dhe fuqia punëtore është në dispozicion, sektori i pemëtarisë është duke u ballafaquar me disa pengesa për zhvillim të mëtutjeshëm.

Në vitin 2007 rendimentet për ha për shumë kultura bujqësore janë më të ulëta krahasuar me vitin 2006. Kjo duket së është si pasojë e thatësirave (temperaturave shumë të larta) që mbretëruan gjatë gjysmës së dytë të pranverës dhe gjatë verës së vitit 2007. Rendimenti mesatar ton/ha i paraqitur në tabelën 4.1 është rendimenti mesatar i ponderuar.

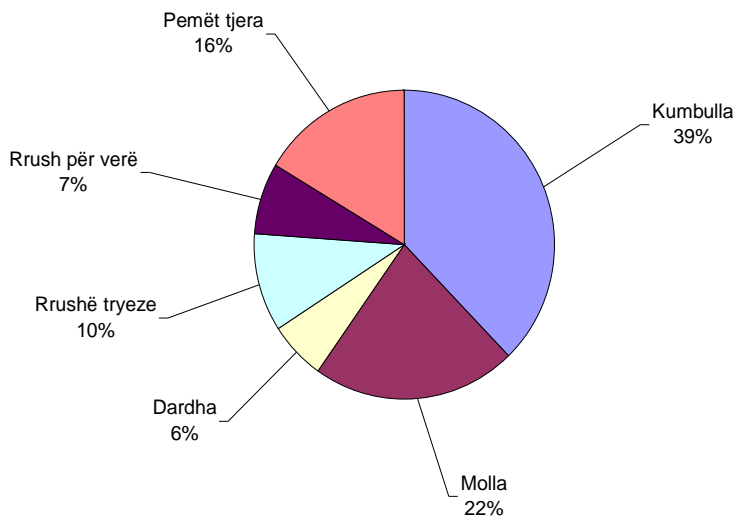
Grafiku 4.2: Struktura e sipërfaqeve të mbjellura me drithëra

Grafiku 4.3: Struktura e sipërfaqeve të mbjellura me perime

Grafiku 4.4: Struktura e sipërfaqeve të mbjellura me pemë

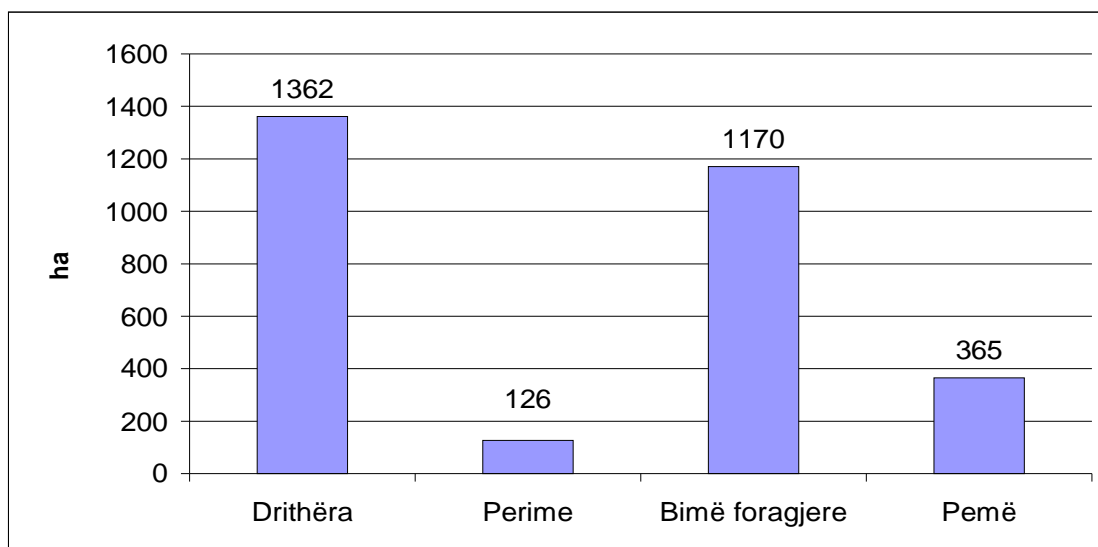

Tabela 4.2: Trupat e shpërndarë të pemëve

Lloji i trupave të pemëve	Numri i trupave	Rendimenti në ton (t)
Molla	363.240	4.875
Dardha	205.391	2.587
Ftoni	37.298	567
Mushmolla	21.747	156
Kumbulla	312.149	4.282
Kajsia	24.700	350
Pjeshka	16.580	215
Qershia	41.528	725
Vishnja	20.741	277
Arra	45.895	1.277
Lajthia	3.363	39
Gështenja	431	2
Rrushi	7.629	88

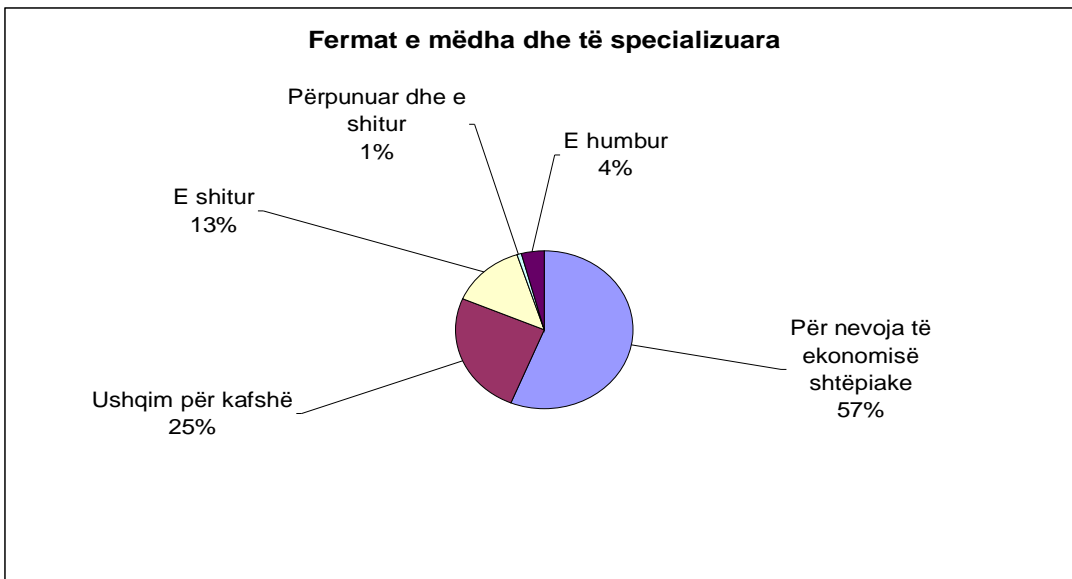
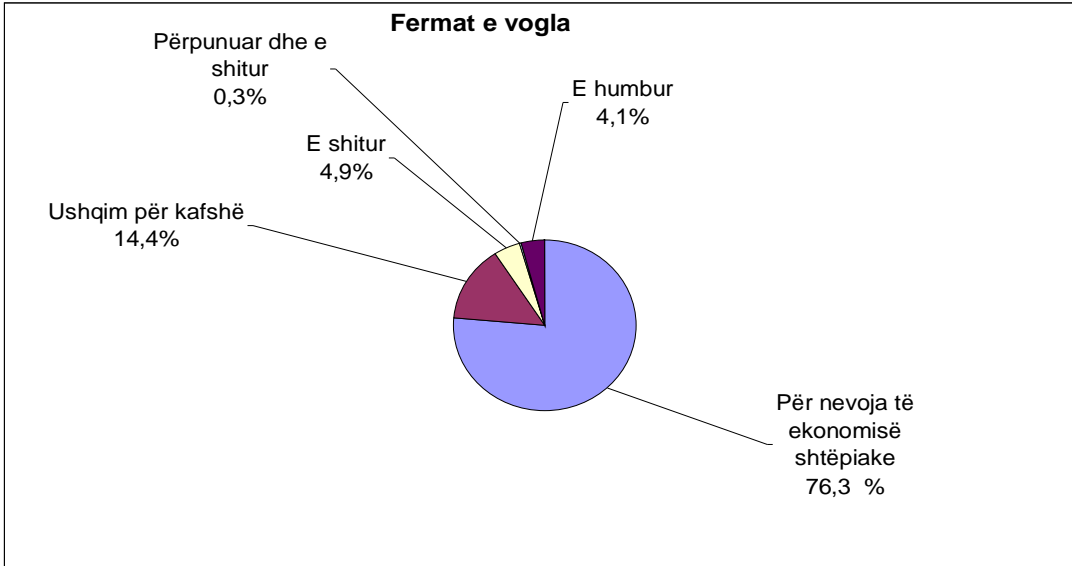
Në anketë, janë grumbulluar informata rreth tokës së kultivuar me prodhim zero. Grafiku 4.5: tregon sipërfaqet e mbjella me prodhim zero sipas grupit të kulturave bujqësore.

Grafiku 4.5: Sipërfaqet e mbjella me prodhim zero sipas grupit të kulturave bujqësore

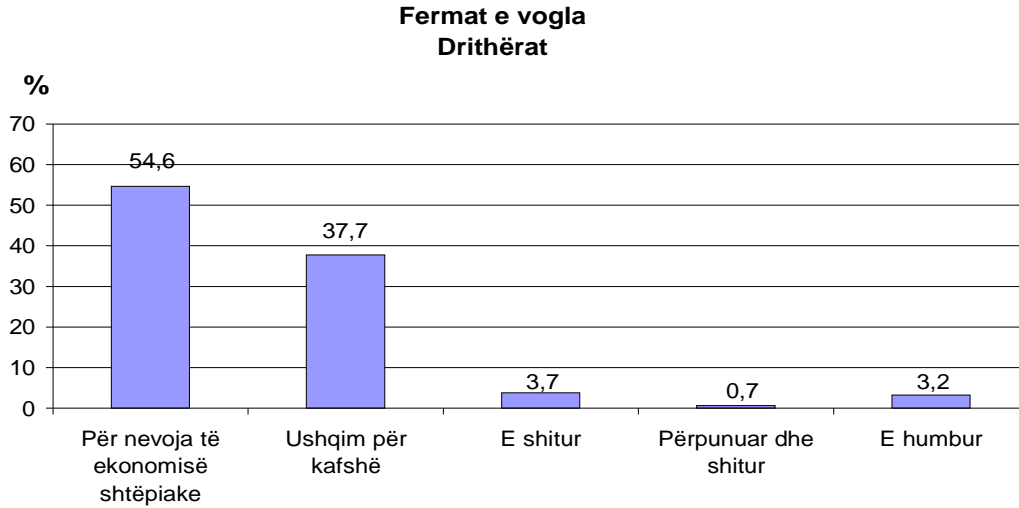
Në vitin 2007, janë gjithsej 3023 ha me prodhim zero. Mesatarisht, kjo përfaqëson një pjesë të vogël të sipërfaqes së mbjellë rreth një për qind. Arsyet kryesore për prodhimin zero janë kushtet klimatike, te pemët janë fidanët shumë të reja ose pemët shumë të vjetra, sëmundjet e arsye tjera.

Me anë të anketës së vitit 2007 janë grumbulluar të dhëna edhe rreth përdorimit të prodhimit të kulturave bujqësore. Këto informata mund të ofrojnë një pasqyrë të dobishme të komercializimit të ekonomive shtëpiake bujqësore. Në grafikun 4.6 është paraqitur shfrytëzimi i prodhimit të të gjitha kulturave bujqësore në fermat e vogla dhe fermat e mëdha dhe të specializuara bujqësore. Ndërsa në grafikët tjerë në vazhdim prej 4.7 deri në 4.14 është paraqitur shfrytëzimi i prodhimit të kulturave bujqësore të ndara në grupe: Drithëra, Perime, Pemë, Bimë foragjere.

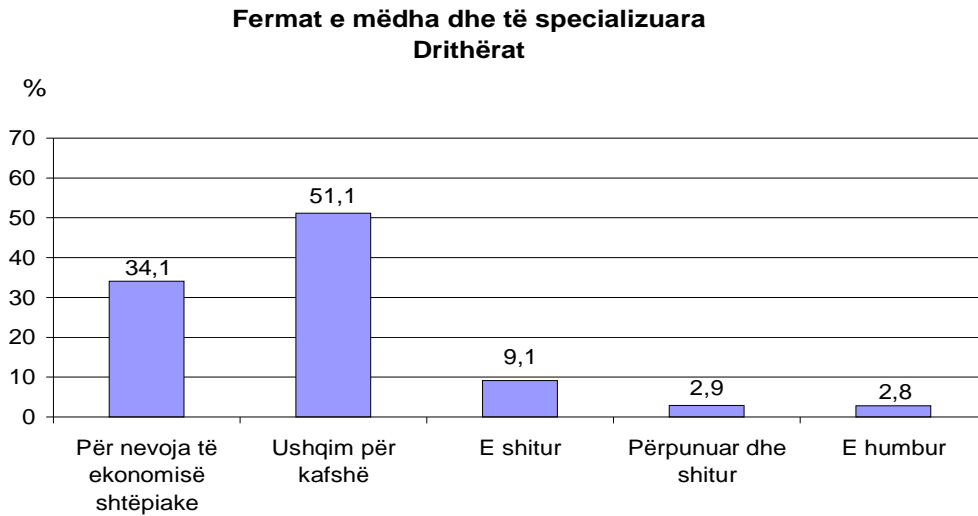
Grafiku 4.6: Shfrytëzimi i të korrurave sipas strukturës së fermës në përqindje

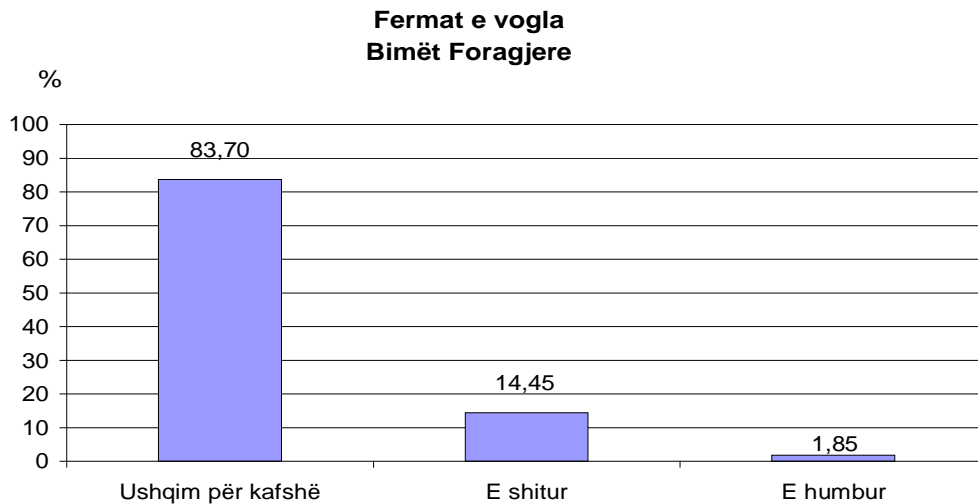
Grafiku 4.7: Shfrytëzimi i të korrurave – drithërave në fermat e vogla

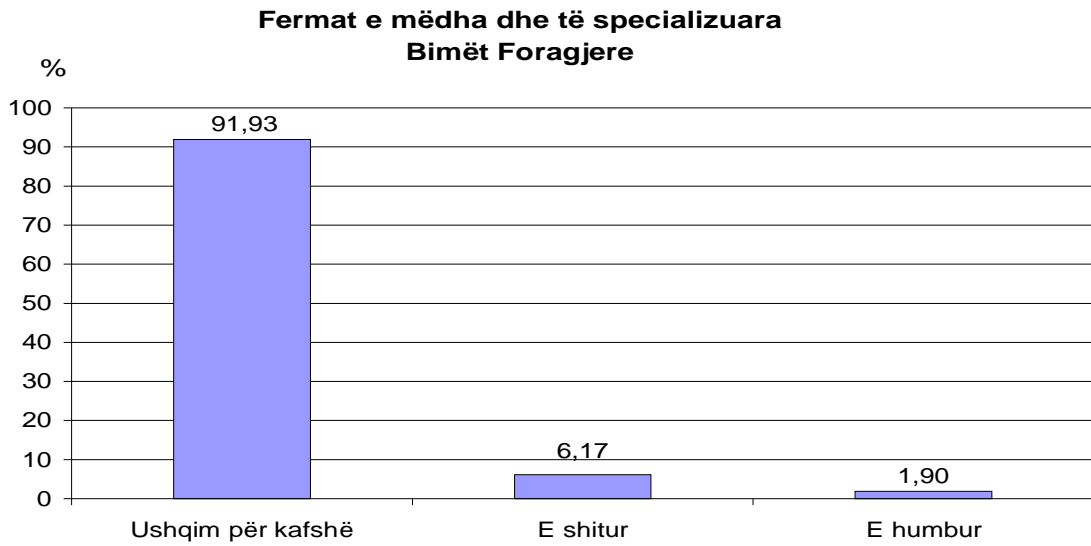
Grafiku 4.8: Shfrytëzimi i të korrurave – drithërave në fermat e mëdha dhe të specializuara

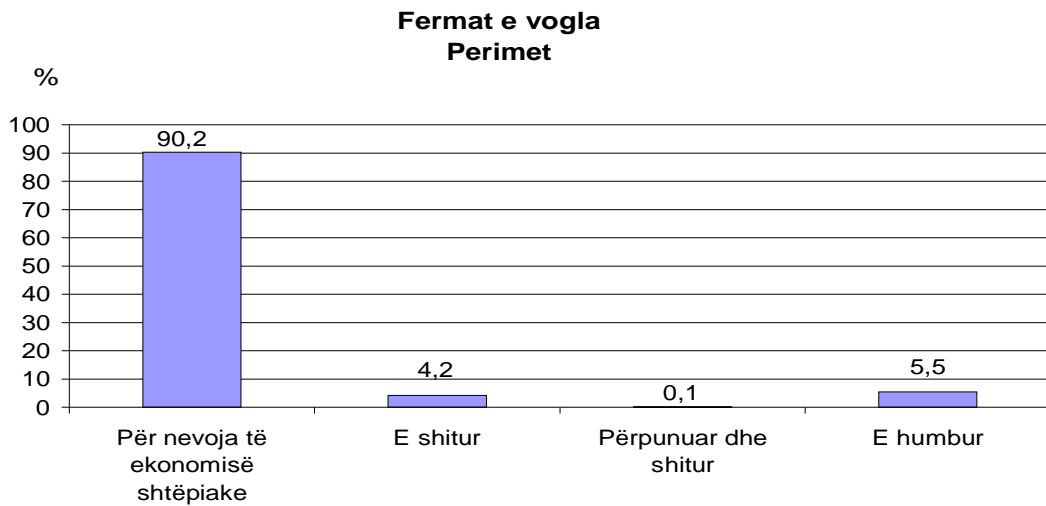
Grafiku 4.9: Shfrytëzimi i bimëve foragjere në fermat e vogla

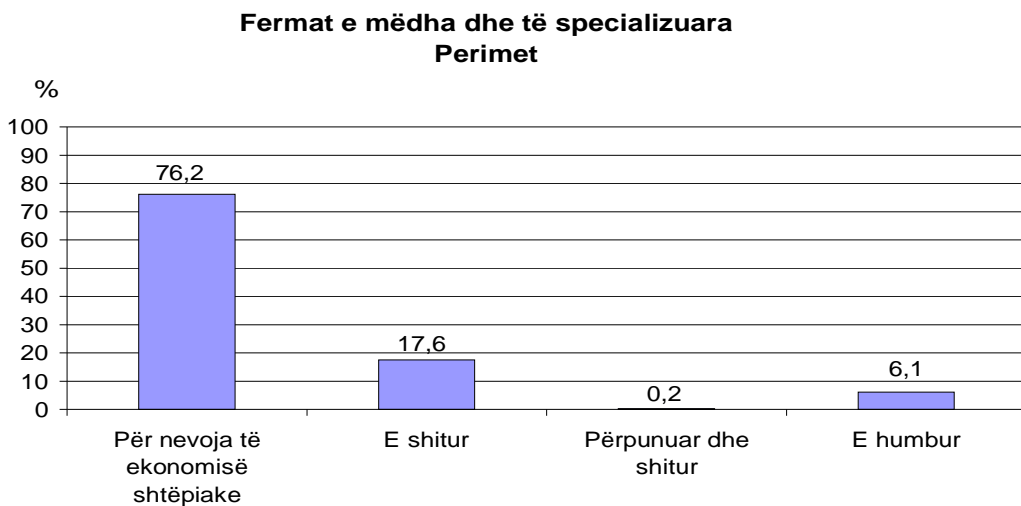
Grafiku 4.10: Shfrytëzimi i bimëve foragjere në fermat e mëdha dhe të specializuara

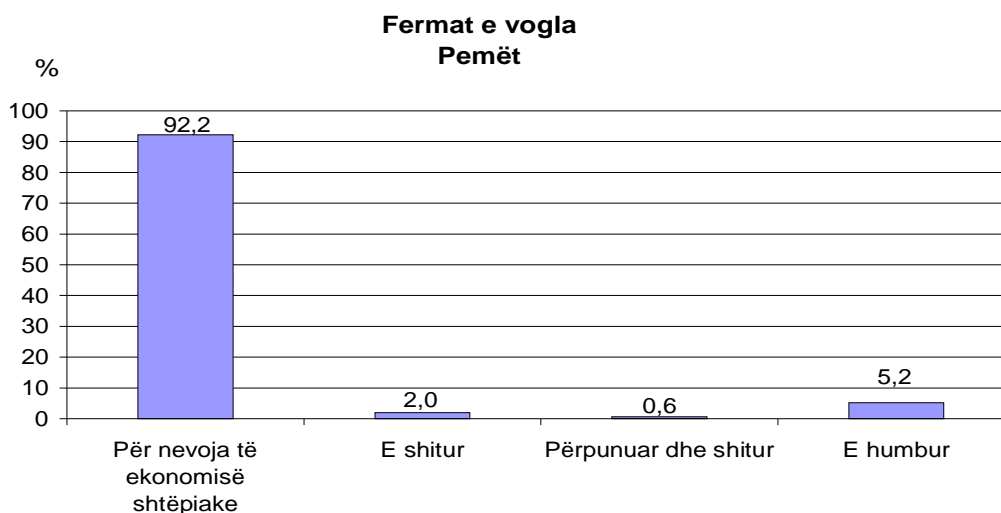
Grafiku 4.11: Shfrytëzimi i perimeve në fermat e vogla

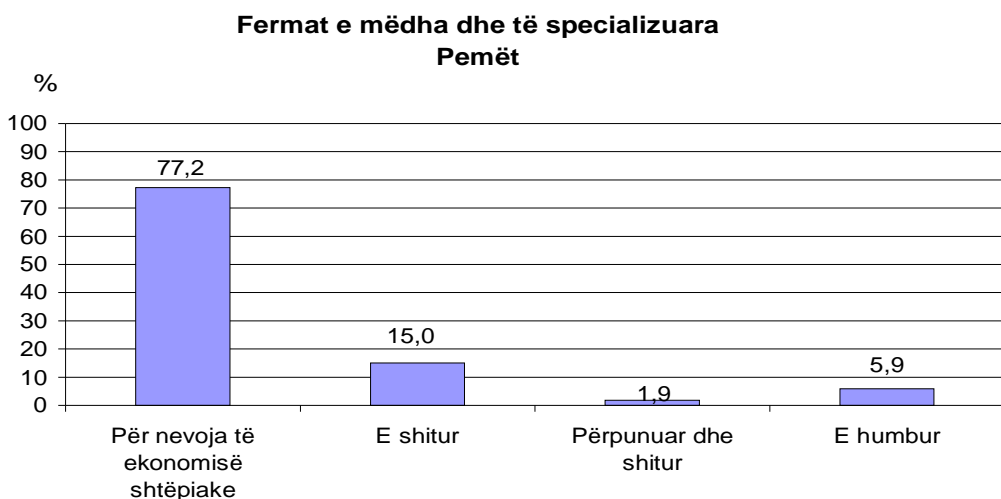
Grafiku 4.12: Shfrytëzimi i perimeve në fermat e mëdha dhe të specializuara

Grafiku 4.13: Shfrytëzimi i pemëve në fermat e vogla

Grafiku 4.14: Shfrytëzimi i pemëve në fermat e mëdha dhe të specializuara

Siç është theksuar në Kapitullin 1 fermave të cilave i referohemi si 'të mëdha dhe të specializuara' definohen si ferma që janë jashtë shpërndarjes normale për madhësitë e fermave për lloje të ndryshme të fermave. Në Kapitullin 1 gjithashtu është theksuar se këto ferma nuk janë komerciale domosdoshmërisht. Kjo është reflektuar në grafik. Megjithatë fermat e mëdha dhe të specializuara shesin një pjesë më të madhe të prodhimit të tyre krahasuar me fermat e vogla. Fermat e mëdha dhe të specializuara përdorin një pjesë pak më të madhe të kulturave bujqësore për ushqim të kafshëve sesa fermat e vogla pasi që ato janë më tepër të specializuara në prodhimtarinë blegtorale.

Duhet cekur se në grafikët e prezantuar më lartë janë përgjigjet e 104 fermave të mëdha dhe të specializuara bujqësore së bashku. Këto 104 ferma të mëdha dhe të specializuara të anketuara janë kryesisht ferma blegtorale, të perimeve, pemëve dhe drithërave.

5. Pylltaria

Pylltaria është një sektor i rëndësishëm në Kosovë për arsye ekonomike, mjedisore dhe sociale. Rreth 41 për qind të sipërfaqes totale të tokës në Kosovë është me pyje dhe toka pyjore.

Me anë të anketës janë grumbulluar informata prej ekonomive shtëpiake mbi pyjet në sektorin e ekonomive shtëpiake bujqësore, përdorimin e drurit dhe llojet e drurit të shfrytëzuar.⁴

Tabela 5.1 paraqet për secilin rajon numrin e ekonomive shtëpiake bujqësore që posedojnë pyje.

Tabela 5.1: Numri i ekonomive shtëpiake bujqësore që posedojnë pyje sipas rajoneve

Rajonet	Gjithsej nr. i ekonomive shtëpiake	Ekonomitë shtëpiake- me pyje	%
	N u m r i		
Kosova	182.790	74.938	41,0
Prishtina	46.032	19.511	42,4
Mitrovica	28.278	14.248	50,4
Peja	21.135	7.550	35,7
Gjakova	19.059	7.003	36,7
Prizreni	26.025	10.114	38,9
Ferizaji	17.342	8.270	47,7
Gjilani	24.920	8.242	33,1

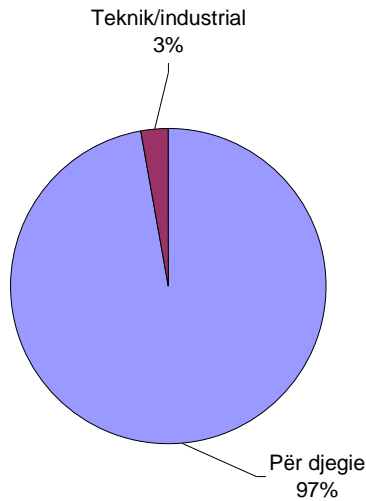
Tabela 5.2: Shfrytëzimi i drurit në metër kub sipas rajoneve

Rajonet	Gjithsej shfrytëzuar	Për djegie	Teknik/industrial
	m ³	m ³	m ³
Kosova	482.945	468.916	14029
Prishtina	125.832	125.683	149
Mitrovica	147.043	147.043	–
Peja	52.656	52.632	24
Gjakova	26.534	25.840	694
Prizreni	47.346	41.573	5773
Ferizaji	49.723	42.886	6837
Gjilani	33.811	33.259	552

Tabela 5.2 paraqet shfrytëzimin e raportuar të drurit sipas rajonit. Më së shumti dru për djegie është shfrytëzuar në rajonin e Mitrovicës.

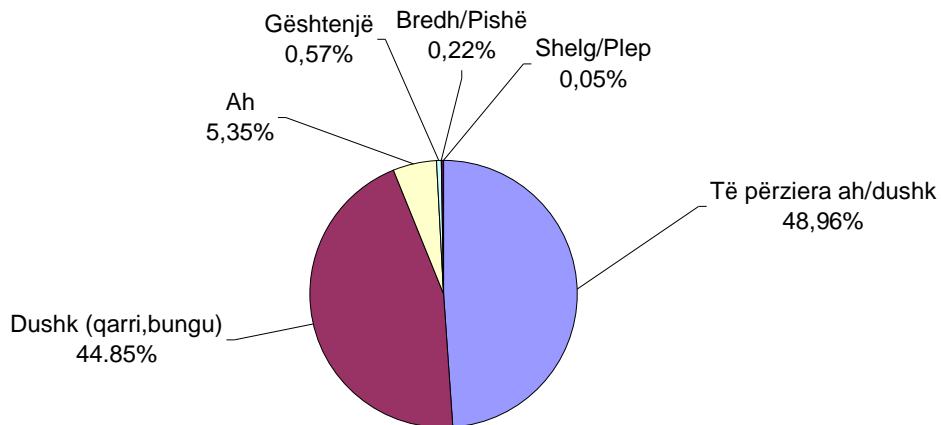
⁴ Informata shtesë mbi pylltarinë e Kosovës mund të sigurohen nga MBPZHR-ja, Agjencioni Pyjor dhe Departamenti i Pylltarisë.

Grafiku 5.1: Shfrytëzimi i pyjeve

Shfrytëzimi i drurit ndahet në dy kategori, për djegie dhe dru teknik/industrial. Më së shumti druri përdoret si dru për djegie, ndërsa vetëm 3 për qind përdoret për qëllime teknike dhe industriale⁵ (Grafiku 5.1).

Grafiku 5.2: Llojet e drurit

Pyjet më të rëndësishme në Kosovë janë pyjet e dushkut (qarri dhe bungu) dhe pyjet e përziera ah dhe dushk.

⁵ Shtyllat elektrike, pontonet e hekurudhave, mobilie, dysheme, tanin dhe tapë nga lëvorja e drurit etj.

6. Blegtoria

Statistikat për numrin e kafshëve sipas madhësisë së fermës së ekonomisë shtëpiake, e vogël ose e madhe dhe e specializuar, janë grumbulluar nga anketa. Në Kosovë ka një numër relativisht të madh të fermave të ekonomive shtëpiake të specializuara në blegtori. Informatat gjithashtu janë grumbulluar rreth prodhimeve blegtorale me qëllim të ofrimit të një pasqyre të kontributit të tyre për të ardhurat në para të gatshme të ekonomisë shtëpiake.

Tabela 6.1 tregon numrin e kafshëve sipas llojit.

Tabela 6.1: Numri i kafshëve shtëpiake nëntor 2007

Lloji i kafshëve	Numri i kafshëve gjithsej
Gjedhe	321.624
Viça më të ri se 6 muaj	68.176
Mëzet dhe mëshqerra 6 muaj deri 1 vjeç	43.090
Mëzet dhe mëshqerra 1 deri 2 vjeç	14.177
Dema dhe mëshqerra më tepër se 2 vjeç	4.832
Lopë qumështore	189.706
Qe	1.368
Buallica	275
Derra	39.591
Gica deri në 6 muaj	27.895
Dosa për mbarsim	10.423
Harça për riprodhim	1.273
Dele dhe Dhi	151.813
Qengja	18.519
Dele për mbarsim	108.184
Desh për riprodhim	12.479
Dhi	12.631
Kuaj dhe Gomarë	6.152
Kuaj	6.147
Gomarë	5
Shpezë	2.278.129
Pula	2.058.756
Shpezë të tjera	219.373
Bletë (Koshere)	60.952

Numrat e kafshëve shtëpiake të paraqitura në tabelën më lartë janë nga nëntori i vitit 2007.

Gjedhët janë kafshët shtëpiake më të rëndësishme, prej të cilave 60 për qind janë lopë qumështore. Ekonomitë shtëpiake kanë një numër të vogël të buallicave, rreth 275, të cilat janë përfshirë në numrin e përgjithshëm të gjedhëve. Në vitin 2007, më pak se 1 për qind e numrit total të gjedhëve ishin në fermat e mëdha dhe të specializuara. Numri mesatar i lopëve qumështore për ekonomi shtëpiake bujqësore është 1.04. Ndërsa numri mesatar i lopëve qumështore për ekonomi shtëpiake bujqësore që kanë lopë qumështore është 1.49.

Numri i gjedhëve në vitin 2007 krahasuar me vitin 2006 tregon rënie. Kjo rënie është vërejtur edhe në vendet e rajonit si në: Shqipëri, Maqedoni, Mali i Zi, Kroaci, Serbi dhe Bosnje dhe Hercegovinë.

Anketa gjithashtu ka evidencuar numrin e kafshëve të blera, therura dhe të shitura gjatë vitit (Tabela 6.2). Në Kosovë ekonomitë shtëpiake shesin gjedhët e ri, kryesisht me moshë gjer në një vit. Kjo kategori përfshin rreth 60 për qind të gjedheve të shitura.

Tabela 6.2: Numri i kafshëve të blera, shitura dhe të therura

Lloji i kafshëve	Numri i kafshëve		
	Të blera	Të shitura	Të therura
Gjedhe	31.299	42.973	111.510
Viça më të ri se 6 muaj	2.558	13.621	24.890
Mëzet dhe mëshqerra 6 muaj deri 1 vjeç	1.921	12.543	37.166
Mëzet dhe mëshqerra 1 deri 2 vjeç	1.858	5.247	21.872
Dema dhe mëshqerra më tepër se 2 vjeç	483	1.014	4.319
Lopë qumështore	23.538	9.483	22.837
Qe	941	1.018	426
Buallica	.	47	.
Derra	4.484	30.085	25.623
Gica deri në 6 muaj	2.068	28.485	13.324
Dosa për mbarsim	414	1.481	9.199
Harça për riprodhim	2.002	119	3.100
Dele dhe Dhi	10.497	55.543	8.660
Qengja	2.714	31.282	2.688
Dele për mbarsim	6.026	14.208	2.618
Desh për riprodhim	1.661	7.644	764
Dhi	96	2.409	2.591
Kuaj dhe Gomar	122	79	-
Kuaj	122	79	-
Gomarë	-	-	-
Shpezë	404.415	322.789	905.064
Pula	403.528	318.946	843.567
Shpezë të tjera	887	3.843	61.497
Bletë (Koshere)	895	1.600	-

Në Kosovë ekonomitë shtëpiake shesin gjedhët e ri, kryesisht me moshë gjer në një vit. Kjo kategori përfshin rreth 60 për qind të gjedheve të shitura.

Në vitin 2007, disa ekonomi shtëpiake (rreth 35,000) kanë shitur prodhime blegtorale. (Tabela 6.3)

Tabela 6.3: Prodhimet blegtorale të shitura

Prodhimet blegtorale	Nr. i ekonomive shtëpiake bujqësore	Vlera mesatare /Esh (Euro)	Gjithsej vlera (Euro)
Mish	1.412	2.093	2.955.548
Qumësht	17.381	878	15.266.410
Djathë	10.940	309	3.381.672
Yndyrë (dhjamë)	306	280	85.768
Prodhime tjera qumështi	1.772	262	463.630
Vezë	1.102	559	616.641
Mjaltë	1.214	718	871.567
Prodhime tjera	895	552	493.934
Gjithsej	35.022	689	24.135.170

Vezët kryesisht shiten nga fermat e mëdha dhe të specializuara.

Tabela: 6.4 Mesatarja ditore e qumështit në litra

Mesatarja ditore e qumështit	Fermat e vogla	Fermat e mëdha dhe të specializuara	Gjithsej
Lloji i kafshëve	Mesatarja/Lit	Mesatarja/Lit	Mesatarja/Lit*
Lopë qumështore	10	19	10

* Mesatarja aritmetike e ponderuar

7. Inputet bujqësore

Me anë të anketës janë grumbulluar të dhëna rreth inputeve bujqësore, konkretisht rreth makinerisë dhe pajisjeve bujqësore, plehrave minerale dhe plehut organik. Të dhënat nuk janë grumbulluar për përdorimin e pajisjeve, koston e operimit ose marrjen/dhënien me qira të pajisjeve. Nuk janë grumbulluar të dhëna për çmimet e plehrave e as për përdorimin e inputeve tjera. Fuqia punëtore është diskutuar ndaras në Kapitullin 8.

Makineria dhe pajisjet bujqësore

Informata janë grumbulluar sa i përket numrit të makinerisë dhe pajisjeve, dhe numrit të ekonomive shtëpiake të cilat posedojnë makineri. Shifrat e vlerave, të dhëna si vlera për njësi, referohen në vlerësimin vetjak të pronarit se për çfarë çmimi mund ta shesin makinën. Sikur edhe në anketën e ekonomive shtëpiake bujqësore paraprake, është supozuar se për arsye të ndryshme vlerësimi i pronarit ka tendencë të dhënies vlerë më të ultë se vlera e tregut.

Tabela 7.1 tregon makinerinë dhe pajisjet bujqësore të pronësi të fermave të paraqitura sipas strukturës së fermës (ferma të vogla, dhe ferma të mëdha e të specializuara).

Tabela 7.1: Makinaria dhe pajisjet në ekonomitë shtëpiake bujqësore

Lloji i pajisjes	Fermat e vogla		Fermat e mëdha dhe të specializuara	
	Numri i poseduar	Vlera e njësisë	Numri i poseduar	Vlera e njësisë
Traktorët dhe makinat ngjithëse				
Traktorë të mëdhenj (mbi 40 KF)	26.847	3.706	88	14.321
Traktorë të vegjël (nën 40 KF)	50.768	3.004	67	4.476
Plug	64.579	253	127	1.727
Lesë me disqe	17.209	328	43	1.143
Trinë	32.116	265	54	530
Rimorkio	54.580	831	99	1.532
Makinë mbjellëse	4.905	707	52	3.848
Makinë bluarjeje	4.094	635	38	1.421
Shpërndarës plehu mineral	3.373	308	43	901
Shpërndarës plehu organik	482	726	12	1.567
Spërkatës	2.177	455	45	983
Makinë kositëse	9.474	661	53	1.139
Grabujë mekanike për sanë	5.554	429	39	649
Makinë për silazh misri	513	946	16	2.533
Nxjerrëse patatesh (me pastrues)	697	1.136	14	4.421
Presë e sanës	1.639	2.682	24	3.400
Pjesë ngjithëse për lërim mes rreshtash	175	1.028	6	1.043
Motokultivator dhe makinat ngjithëse				
Motokultivator	13.454	1.210	18	1.306
Plug	4.802	168	5	120
Rimorkio	7.988	362	8	463
Makinë bluarjeje	8.314	235	11	245
Makinë kositëse	2.745	281	5	160
Pjesë ngjithëse për lërim mes rreshtash	954	148	1	2.200
Mekanizmi dhe pajisjet tjera				
Kombajnë	837	7.169	26	13.929
Mulli (më i madh – për nevoja të fermës)	4.388	292	33	1.599
Pompat e ujit (të kapacitetit të madh)	2.120	500	24	1.677
Makina për mjelje	879	391	29	4.180
Tjera	945	1.035	11	5.864

Përdorimi i plehrave minerale dhe organike

Tabela 7.2 paraqet përqindjen e ekonomive shtëpiake të cilat përdorin lloje të ndryshme të plehrave minerale. Plehrat minerale përdoren nga shumica e fermerëve. NPK, shpesh i shfrytëzuar për plehërim themelor gjatë mbjelljes, është më i shfrytëzuar prej të gjitha plehrave joorganike. Shumica e pjesës tjetër janë NAG dhe URE, të cilat kryesisht përdoren për riplehërim pas mbirjes së bimës. NPK është përdorur nga 60.6 për qind të fermerëve të vegjël dhe 74.1 për qind të fermerëve të mëdhenj.

Tabela 7.2 : Përdorimi i plehrave minerale dhe plehut organik nga ekonomitë shtëpiake në përqindje (%)

Lloji i plehrave	Fermt e vogla	Fermt e mëdha te specializuara
	%	%
NPK	60,6	74,1
NAG	11,3	31,5
URE	27,6	9,3
Të tjerë	1,5	7,4
Pleh organik	59,1	53,7

Tabela 7.3 : Përdorimi i plehrave minerale në kulturat bujqësore*

Plehu mineral i përdorur në të gjitha kulturat bujqësore (drithërat, perimet, pemët, bimët foragjere)	Plehu mineral										
	Ha	NPK	NPK	NAG	NAG	URE	URE	TJERA	TJERA	Gjithsej	Gjithsej, (NPK,NAG, URE,Të tjera)
	Sipërfaqja (ha)	ton	kg/ha	ton	kg/ha	ton	kg/ha	ton	kg/ha	ton	kg/ha
Fermt e vogla	209.045,3	31.389,8	150	9.866,4	47,2	12.617,3	60,4	512,2	2,5	54.385,8	260,2
Fermt e mëdha dhe të specializuara	2.917,2	512,6	176	321,8	110,3	111,2	38,1	0,95	0,3	946,5	324,5
Gjithsej	211.962,5	31.902,4	150,5	10.188,2	48,1	12.728,5	60,1	513,2	2,4	55.332,3	261,0

Tabela 7.4: Përdorimi i plehrave organike sipas grupit të kulturave bujqësore*

Plehu organik i përdorur në të gjitha kulturat bujqësore (drithërat, perimet, pemët, bimët foragjere)	Plehu organik		
	Sipërfaqja (ha)	ton	kg/ha
Gjithsej	211.962,5	329.091,3	1.553

* Tabela nuk përfshin plehrat minerale dhe organike të përdorura mbi kulturën e dytë (pas korrjes së parë).

Tabela 7.3 tregon përdorimin e plehrave minerale dhe organike në kulturat bujqësore. Është treguar sasia, përdorimi mesatar i plehrave minerale dhe plehut organik për hektar. Është me rëndësi të theksohet se sasi të janë dhënë në bruto vlera. Kjo do të thotë se nuk ka informata të drejtpërdrejta rreth përdorimit neto të substancave aktive në plehrat minerale të ndryshme. Sasia mesatare e plehut mineral të përdorur në fermt e vogla është 260 kg/ha ndërsa në fermt e mëdha dhe të specializuara është 324 kg /ha. Ndërsa sasia mesatare plehut organik të përdorur është 1553 kg /ha.

8. Fuqia punëtore në bujqësi

Të dhënat rreth fuqisë punëtore në bujqësi janë të rëndësishme për të vlerësuar gjer në çfarë mase bujqësia mund të absorboj fuqinë punëtore rurale dhe shkallën në të cilën kërkohen vendet e punës jashtë fermës në viset rurale. Kjo e fundit mund të identifikoj politikat e domosdoshme që synojnë zhvillimin rural, e jo vetëm bujqësinë. Për këtë arsye, anketa ka grumbulluar informatat rreth punësimit në fermë të anëtarëve të ekonomisë shtëpiake varësisht nga angazhimi i tyre në prodhim, me orar të plotë, të pjesshëm ose të rastit. Personat që punojnë së paku 20 orë në javë në bujqësi janë klasifikuar si punëtor me orar të pjesshëm në bujqësi. Ata që punojnë rreth 56 orë në javë janë konsideruar si punëtor me orar të plotë, dhe personat që punojnë nën 20 orë në javë janë definuar si punëtorë të rastit.

Informatat janë grumbulluar edhe rreth numrit të ditëve të punës që janë paguar nga ferma. Ditët e punës më pas janë konvertuar në Njësi Vjetore të Punës (NJVP) duke shfrytëzuar standardet nga vendet anëtare të BE-së. Një NJVP është llogaritur të jetë 1,800 orë pune. Gjatësia e ditës së punës është definuar të jetë 8 orë duke rezultuar në 225 ditë pune në vit për punëtorët me orar të plotë.

Tabela 8.1 paraqet numrin e anëtarëve të ekonomisë shtëpiake të angazhuar në fermë për nga gjinia dhe shkalla e angazhimit në fermën e ekonomisë shtëpiake.

Tabela 8.1: Numri i anëtarëve të ekonomisë shtëpiake të angazhuar në fermë

Me orar të plotë						
Moshë	Meshkuj me orar të plotë		Femra me orar të plotë		Gjithsej	
	Numri	%	Numri	%	Numri	%
<16 vjeç	883	78,2	246	21,8	1.129	100,0
16-65 vjeç	52.395	72,2	20.190	27,8	72.585	100,0
>65 vjeç	1.239	66,9	613	33,1	1.852	100,0
Gjithsej	54.517	72,1	21.049	27,9	75.566	100,0
Me orar të pjesshëm						
Moshë	Meshkuj me orar të plotë		Femra me orar të plotë		Gjithsej	
	Numri	%	Numri	%	Numri	%
<16 vjeç	3.796	66,1	1.943	33,9	5.739	100,0
16-65 vjeç	105.168	61,6	65.552	38,4	170.720	100,0
>65 vjeç	2.985	70,4	1.253	29,6	4.238	100,0
Gjithsej	111.949	62,0	68.748	38,0	180.697	100,0
Me punë të rastit						
Moshë	Meshkuj me orar të plotë		Femra me orar të plotë		Gjithsej	
	Numri	%	Numri	%	Numri	%
<16 vjeç	6.240	64,3	3.469	35,7	9.709	100,0
16-65 vjeç	110.526	54,5	92.396	45,5	202.922	100,0
>65 vjeç	3.407	58,7	2.394	41,3	5.801	100,0
Gjithsej	120.173	55,0	98.259	45,0	218.432	100,0

Tabela 8.2 paraqet numrin e ditëve të punës të punëtorëve të angazhuar me mëditje në fermën e ekonomisë shtëpiake. Gjithashtu janë dhënë të dhënat për gjininë dhe moshën.

Tabela 8.2: Fuqia e punëtore me mëditje e angazhuar në bujqësi, ditët e punës

Moshë	Ditët e punës për meshkuj		Ditët e punës për femra		Gjithsej	
	Numri	%	Numri	%	Numri	%
<16 vjeç	5.333	2,1	.	.	5.333	2,1
16-65 vjeç	245.374	96,0	5.617	100,0	250.991	96,0
>65 vjeç	4.815	1,9	.	.	4.815	1,9
Gjithsej	255.522	100,0	5.617	100,0	261.139	100,0

Tabela 8.2 tregon se njerëzit që janë të moshës 65 vjeçare e më të vjetër nuk janë shfrytëzuar si punëtorë të paguar. Duke aplikuar procedurën e konvertimit të ditëve të punës në Njësi Vjetore të Punës (NJVP) të shpjeguar më lartë, ditët e punës në tabelë paraqesin 1161 persona të punësuar me orar të plotë. Ky numër i vogël i punëtorëve të punësuar në bujqësi lidhet me madhësinë e vogël të fermave të ekonomisë shtëpiake të cilat nuk mund të absorbojnë shumë fuqi punëtore përveç anëtarëve të ekonomisë shtëpiake. Përveç kësaj, numri mesatar i anëtarëve të ekonomisë shtëpiake në Kosovë është i lartë, që rezulton në fuqi punëtore të bollshme në ekonomi shtëpiake. Pjesën dominuese të fuqisë punëtore e përbëjnë meshkujt. Më së shpeshti mëditja sillet në mes 12 – 13 Euro (Tabela 8,3). Janë vërejtur dallime të vogla në gjini në pagesën e personave në moshën aktive të punës.

Tabela 8.3: Paga mesatare sipas grup-moshës dhe gjinisë (Euro)

Moshë	Paga mesatare në euro	
	Meshkuj	Femra
16-65 vite	12,8	12,6

Tabela 8.4 tregon angazhimin në bujqësi të anëtarëve të ekonomisë shtëpiake me orar të plotë sipas rajoneve. Për të ofruar këtë informatë, është supozuar se dy punëtorë me orar të pjesshëm janë barazi me një punëtor me orar të plotë, dhe katër punëtorë të rastit janë barazi me një punëtor me orar të plotë.

Tabela 8.4: Punëtorët ekuivalent me orar të plotë sipas gjinisë dhe rajoneve

Punëtorët ekuivalent me orar të plotë			
Rajonet	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Kosova	140.537	79.987	220.524
Prishtina	24.420	12.663	37.083
Mitrovica	21.072	11.291	32.363
Peja	28.034	21.115	49.149
Gjakova	19.688	9.008	28.695
Prizreni	13.955	10.617	24.572
Ferizaji	19.419	6.550	25.969
Gjilani	13.949	8.743	22.693

Rajonet e Prishtinës dhe Pejës kanë numrin më të lartë të anëtarëve të ekonomisë shtëpiake bujqësore të angazhuar në fermë në ekuivalent të orarit të plotë. Kjo vlen për të dy gjinitë.

9. Shpenzimet e fermës

Të dhënat rreth shpenzimeve të fermës dhe të ardhurave janë grumbulluar gjatë anketës së ekonomive shtëpiake bujqësore duke provuar që të plotësohet vakumi ekzistues në statistikat ekonomike në nivel të fermës dhe të ekonomisë shtëpiake. Gradualisht, të dhënat e tilla ekonomike në nivel të fermës do të vihen në dispozicion përmes Rrjetit të të Dhënave të Kontabilitetit të Fermës (RRDHKF), në pajtim me definicionet e BE-së. Të dhënat për shpenzimet e fermës janë të ndjeshme në mënyrën si fermerët vlerësojnë punën e tyre dhe të anëtarëve të ekonomisë shtëpiake në fermë. Zakonisht kjo vlerë raportohet si më e ultë, duke rezultuar në nën-vlerësim të shpenzimeve për rroga dhe paga.

Feramat e vogla kanë raportuar shpenzimet mesatare prej 543 Euro dhe të hyra të parave të gatshme prej 1031 Euro. Diferenca në mes të shpenzimeve dhe të ardhurave mund të jetë më e madhe në favor të të ardhurave nëse pjesa e prodhimit që konsumohet në fermë vlerësohet, pasi që ky prodhim nuk është vlerësuar prandaj nuk është pjesë e të ardhurave. Kjo është kështu për shkak të faktit se pjesa më e madhe e prodhimit konsumohet në fermë. Kjo do të thotë se prodhimi përdoret kryesisht për të mbuluar nevojat e ekonomisë shtëpiake.

Feramat e mëdha dhe të specializuara kanë të ardhura shumë më të mëdha të parave të gatshme, 56.528 Euro dhe shpenzime mesatare 39.662 Euro.

Tabela 9.1 tregon shpenzimet e prodhimit në fermë sipas kategorive kryesore dhe strukturës së fermave.

Kategoritë kryesore të shpenzimeve janë plehurat minerale, shërbimet e kontraktuara dhe qiraja e paguar për makineri, pastaj karburantet, ushqimi për kafshë, blerja e kafshëve, dhe farërave. Këto artikuj mbulojnë mbi tri të katërtat e shpenzimeve në fermë.

Tabela 9.1: Struktura e shpenzimeve në fermë

Lloji i shpenzimit	Fermat e vogla		Fermat e mëdha dhe të specializuara		Gjithsej	
	Euro (000)	%	Euro (000)	%	Euro (000)	%
Plehra minerale	19082	20,2	322	7,8	19404	19,7
Pleh organik	683	0,7	11	0,3	694	0,7
Kemikalje	2693	2,8	116	2,8	2809	2,8
Farëra	10769	11,4	531	12,8	11300	11,4
Ushqim të kafshëve	11734	12,4	585	14,2	12318	12,5
Blerje të kafshëve	7238	7,7	263	6,4	7501	7,6
Shërbime veterinare	3712	3,9	81	2,0	3793	3,8
Paga dhe roga	2875	3,0	641	15,5	3516	3,6
Karburante	11462	12,1	367	8,9	11829	12,0
Riparimet dhe mirëmbajtjet e makinerisë	3649	3,9	73	1,8	3722	3,8
Shërbimet e kontraktuara dhe qiraja për makinerinë e shfrytëzuar	14213	15,0	44	1,1	14257	14,4
Mirëmbajtja dhe riparimi i ndërtesave të fermës	1959	2,1	166	4,0	2125	2,2
Qiraja e paguar për shfrytëzimin e tokës dhe ndërtesave	1144	1,2	221	5,4	1365	1,4
Rryma elektrike, telefon etj.	887	0,9	134	3,3	1021	1,0
Kamatat për kredi	709	0,7	123	3,0	832	0,8
Shpenzimet tjera operative	1777	1,9	448	10,8	2225	2,3
Gjithsej	94587	100.0	4125	100.0	98712	100.0

10. Krahasime ndërkombëtare

Qëllimi kryesor në këtë kapitull është krahasimi i disa të dhënave bujqësore me vendet BE dhe vendet e rajonit. Statistikat për BE, vendet candidate dhe potenciale candidate publikohen edhe në Eurostat që përfshihen seritë e të dhënave mbi sipërfaqet, shfrytëzimin e tokës, prodhimtarinë e kulturave, numrin e blegtorisë dhe të dhëna tjera. Eurostat është Zyra Statistikore e Bashkimit Evropian e cila e përcjell progresin e vendeve candidate dhe potenciale candidate, përcjell përputhshmërinë me *acquis communautaire* (trupi legjislativ i BE) në fushën e statistikave si dhe i mbledh të dhënat nga këto vende. Eurostat i mbledhë të dhënat nga vendet candidate dhe potenciale candidate përmes të shkëmbimit të pyetësorit në secilin Institut apo Agjencion Statistikor përgjegjës për prodhimin e statistikave zyrtare.

Vendet candidate janë: Kroacia, ish Republika Jugosllave e Maqedonisë dhe Turqia ndërsa vendet potenciale candidate janë: Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Serbia, Mali i zi dhe Kosova.

Tabela 10.1 Tregon prodhimtarinë e kulturave bujqësore në vendet candidate dhe vendet potenciale candidate krahasuar me vendet e Bashkimit Evropian (BE) prej vitit 2000 deri në vitin 2007.

Tabela 10.1: Prodhimtaria e kulturave bujqësore (në mijë tonë, prodhimtaria e korrur)

	Drithërat (përfshir orizin)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
EU-27	277876	284218	288762	251685	324765	287355	269129	259813
Kroacia	2312	2829	3080	2014	3067	3039	3034	2534
Ish republika Jugosllave e Maqedonis	565	476	556	466	677	645	595	470
Turqia	32108	29426	30686	30658	33957	36231	34365	29655
Shqipëria	566	503	519	489	499	511	508	:
Bosnja dhe Hercegovina	930	1139	1309	793	1439	1350	1341	1000
Mali i Zi ¹	3	4	5	4	3	3	3	:
Serbia ²	5213	9001	8298	5453	9867	9510	8258	6115
Kosova	:	459	396	:	408	441	392	295

Burimi: Eurostat, Libër xhepi për vendet candidate dhe vendet potenciale candidate (botimi 2009, faqe 91)

¹ Përfshin ekonomitë shtëpiake, ndërmarrjet dhe kooperativat; të dhëna provisoriale përveç 2006

² Pa të dhënat për tritikale, buckwheat dhe mel të cilat janë minore.

Tabela 10.2: Prodhimtaria e kulturave bujqësore (në mijë tonë, prodhimtaria e korrur)

	Patate		Fruta		Perime	
	2001	2007	2001	2007	2001	2007
EU-27 ¹	73351	56769	:	:	62872	64042
Kroacia	243	296	137	234	208	281
Ish republika Jugosllave e Maqedonis	176	181	:	:	696	573
Turqia	5000	4246	13078	15671	21930	25670
Shqipëria ²	164	163	64	110	677	688
Bosnja dhe Hercegovina ³	398	387	164	292	190	254
Mali i Zi ⁴	70	133	:	:	:	:
Serbia	1015	743	790	1348	1283	1128
Kosova	71	95	14	41	169	117

Burimi: Eurostat, Libër xhepi për vendet kandidatë dhe vendet potenciale kandidatë (botimi 2009, faqe 90)

¹ Patatet 2002 në vend të 2001 dhe të 2006 në vend të 2007

² Frutat vetëm prodhimtaria e dru frutorëve (ulliri, ciruset dhe rrushi nuk është përfshirë); perimet përfshin pjeprin; 2006 në vend të 2007

³ Për pemët në 2001, mandarinat, limoni, fiku, ulliri nuk janë përfshirë

⁴ Të dhënat provionale 2001; 2006 në vend të 2007 për patate dhe janë përfshirë ekonomitë shtëpiake, ndërmarrjet dhe kooperativat

Tabela 10.3: Numri i gjedheve në fund të vitit (në mijë krerë)

	Gjedhe							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
EU-27	:	93780	92336	91123	90220	89461	88463	89042
Kroacia ¹	427	438	417	444	466	471	483	467
Ish republika Jugosllave e Maqedonis	265	265	259	260	255	248	255	254
Turqia ²	10761	10548	9803	9788	10069	10526	10871	11037
Shqipëria ³	728	708	690	684	654	655	634	577
Bosnja dhe Hercegovina	:	:	:	:	453	460	515	468
Mali i Zi ⁴	179	178	183	175	169	118	115	:
Serbia	1162	1128	1112	1102	1079	1096	1106	1087
Kosova	289	347	319	:	335	352	382	321

Burimi: Eurostat, Libër xhepi për vendet kandidatë dhe vendet potenciale kandidatë (botimi 2009, faqe 87)

¹ Për 2006 të dhënat janë të datës 1 dhjetor për ekonomitë familjare bujqësore dhe bizneset legale bujqësore; deri me 2005 të dhënat të datës 31 dhjetor për bizneset legale bujqësore ndërsa për ekonomitë familjare bujqësore janë të datës 15 dhjetor.

² Nuk është përfshirë numri i buallicave

³ 2006, të dhëna të vlerësuara

⁴ Të dhënat e vlerësuara 2000 – 2004 për gjedhe të përfshira ekonomitë shtëpiake, ndërmarrjet dhe kooperativat bujqësore.

Aneksi 1. Rajonet e ESK-së dhe komunat që i mbulojnë

Rajonet e ESK-së	Komunat
Prishtina	Prishtina
	Fushë Kosova
	Gllgovci
	Obiliqi
	Lipjani
	Novobërda
	Podujeva
Mitrovica	Mitrovica
	Vushtrria
	Skenderaj
	Leposaviçi
	Zubin Potoku
	Zveçani
Peja	Peja
	Istogu
	Klina
Gjakova	Gjakova
	Deçani
	Rahoveci
Prizreni	Prizreni
	Dragashi
	Suhareka
	Malisheva
Ferizaji	Ferizaj
	Kaçaniku
	Shtërpca
Gjilani	Shtime
	Gjilani
	Kamenica
	Vitia

Aneksi 2. Pyetëtori

Përmbajtja

Faqe	Tabela	Titulli
1		Identifikimi
2	Tabela 1	Anëtarët e ekonomisë shtëpiake bujqësore 2006-2007
3	Tabela 2	Sipërfaqja e përgjithshme e tokës
4, 5, 6	Tabela 3	Kulturat e mbjellura – kultivuara dhe të korrura (gjatë sezonit 2006-2007)
7	Tabela 4	Kulturat e përziera, të mbjellura dhe të korrura gjatë (gjatë sezonit 2006-2007)
7	Tabela 5	Krahasimi i sipërfaqeve të mbjellura
8	Tabela 6	Kultivimi i kulturës së dytë pas korrjes së parë
8	Tabela 7	Mbjelljet vjeshtore në vitin 2007
9	Tabela 8	Makinat dhe pajisjet bujqësore
10	Tabela 9	Blegtoria
11	Tabela 10	Prodhimet blegtorale
11	Tabela 11	Fuqia punëtore e fermës
12	Tabela 12	Shpenzimet e fermës gjatë 12 muajve të fundit
12	Tabela 13	Të ardhurat bruto të fermës gjatë 12 muajve të fundit

TABELA 1- Anëtarët e ekonomisë shtëpiake bujqësore 2006-2007

	(1.1)	(1.2)	(1.3)	(1.4)	(1.5)
Numër	Emri	Mashkull- 1 Femër - 2	<u>Mosha</u> (për vitet e plotësuara) PËR FËMIJËT MË TË VEGJËL SE NJË VIT, SHËNO "0"	Përgaditja shkollore 1. Pa shkollë 2. Shkolla fillore jo e kryer 3. Shkolla fillore e kryer 4. Shkolla e mesme jo e kryer 5. Shkolla e mesme e kryer 6. Shkolla e lartë jo e kryer 7. Shkolla e lartë e kryer 8. Fakulteti jo i kryer 9. Fakulteti i kryer	Sa muaj ka jetuar [EMRI] jashtë kësaj ESH gjatë 12 muajve të fundit? NËSE MUNGON MË SHUMË SE 12 MUAJ, SHËNO "12"
01	(KRYEFAMILJARI)				
02					
03					
04					
05					
06					
07					
08					
09					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					

TABELA 2- NGASTRAT NË PRONËSI, OSE TË KULTIVUARA

N U M R I N G A S T R E S	(2.1)	(2.2)	(2.3)			(2.4)	(2.5)	(2.6)	(2.7)	(2.8)	(2.9)	(2.10)	(2.11)	(2.12)	(2.13)	(2.14)
	SHËNO TË GJITHA NGASTRAT NË PRONËSI, DHE TË GJITHA NGASTRAT E KULTIVUARA NË TOKEN TË CILËN NUK E KENI PRONË (qoftë të marra me qira ose të shfrytëzuara pa kompenzim)	Cili është statusi pronësor i kësaj ngastre?	Sipërfaqja e ngastrës					VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA	Në vitin e kaluar prodhues (1.Nën.06-31.Tet.07), si ka qenë e shfrytëzuar kjo ngastër?	UJITJA	TOKË DJERRINË		PYLLTARIA			
			ha	ari	m ²	ha	Gjithsej hektarë		A është ujitur kjo ngastër së paku një herë gjatë 12 muajve të fundit?		Cila është arsyeja kryesore që kjo ngastër është lënë djerrinë gjatë vitit prodhues 2006-2007?	Sa vite ka qenë kjo ngastër e lënë djerrinë?	Cili është lloji kryesor i drurit në këtë ngastër?	A është shfrytëzuar kjo ngastër e malit gjatë 12 muajve të fundit?	Cfarë sasive druri në m3, për djegie ose teknik/Industrial ka shfrytëzuar ekonomia juaj shtëpiake gjatë 12 muajve të fundit?	
	EMRI I NGASTRËS															

1	OBORRI I SHTËPISË								1							
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																
12																
13																
14																
15																
16																
17																
18																
19																
20																

TOTALI I TOKËS SË KULTIVUAR

--	--	--	--	--	--	--	--

* PËRDOR LLOJET E TOKËS 2, 3, 4, 6, DHE 7 NGA PYETJA (2.7)

TABELA 3A- KULTURAT E MBJELLURA DHE TË KORRURA, SI KULTURË E PARË DHE E PASTËR

(3.0) A keni mbjellur ose korrur ndonjë kulturë, si kulturë të parë dhe të pastër në vitin prodhues 2006-2007?

PO 1

JO 2 >> TABELËN 4

(3.1)	(3.2)	(3.3)	(3.4)	(3.5)	(3.6)	(3.7)	(3.8)	(3.9)	(3.10)	(3.11)	(3.12)	(3.13)	(3.14)				(3.15)	(3.16)	(3.17)	(3.18)
													Çfarë lloji të plehut mineral, dhe çfarë sasia në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?							
Kodi	SHËNO X NË KOL.3.1 PRANË ÇDO KULTURË TË MBJELLUR OSE TË KORRUR NË VITIN PRODHUES (1.Nën.06-31.Tet.07).	Numri(at) e ngastrës nga Tabela 2	Sipërfaqja e mbjellur			VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA Gjithsej hektarë	Cila është sasia e korrur nga [KULTURA] në KG?	Rendimenti?	Çfarë përqindje të kësaj [KULTURË] të korrur mendoni se do të					dëmtohet nga insektet, brejtësit, kalbja etj.?	NPK	NAG	URE	tjera	Çfarë sasia të plehut organik në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?	
			ha	ari	m ²				ha	kg	kg/ha	%	%							%
Drithërat																				
101	Grurë																			
102	Thekër																			
103	Elb																			
104	Elb birre																			
105	Tërshërë																			
106	Misër																			
Perimet																				
207	Patate																			
208	Domate																			
209	Patëllxhan i zi																			
210	Speca																			
211	Kunguj																			
212	Kunguj misiri																			
213	Kërpudha																			
214	Tranguj																			
215	Shalqi																			
216	Pjepër																			
217	Lakër																			
218	Lulelakër																			
219	Spinaq																			
220	Sallatë																			

këto 5 kolona duhet të jenë = 100%

SIPËRFAOJA NËN-TOTALI FAQE 4

A

--	--	--	--	--	--	--	--

TABELA 3C- KULTURAT E MBJELLURA DHE TË KORRURA, SI KULTURË E PARË DHE E PASTËR

Kodi	(3,1) SHËNO X NË KOL.3.1 PRANË ÇDO KULTURE TË MBJELLUR OSE TË KORRUR NË VITIN PRODHUES (1.Nën.06-31.Tet.07).	(3,2) Numri(at) e ngastrës nga Tabela 2	(3,3) Sipërfaqja e mbjellur			(3,6) VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA Gjithsej hektarë	(3,7) Cila është sasia e korrur nga [KULTURA] në KG?	(3,8) Rendimenti?	(3,9) Çfarë përqindje të kësaj [KULTURE] të korrur mendoni se do të					(3,14) Çfarë lloji të plehut mineral, dhe çfarë sasi në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?				(3,18) Çfarë sasi të plehut organik në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?	(3,19) PYETE PËR TË TJERAT PËRVEQ NGA STRAVET ME PEMISHTET			
			ha	ari	m ²				ha	kg	kg/ha	%	%	%	%	%	NPK			NAG	URE	Të tjera
Pemët																			Trupat e shpërndarë			
																			Numri			
536	Mollë																					
537	Dardhë																					
538	Ftua																					
539	Mushmollë																					
540	Kumbull																					
541	Kajsi																					
542	Pjeshkë																					
543	Qersh																					
544	Vishnje																					
545	Arra																					
546	Lajthi																					
547	Gështenjë																					
548	Dredhëza																					
549	Mjedër																					
550	Manaferrë																					
TOTALI I PLEHUT TË PËRDORUR PËR TË GJITHA NGA STRAT ME PEMË			▶																			
551	Rrush vere																					
552	Rrush tryeze																					
Fidanet																						
600	Fidanet																					

TABELA 6- KULTIVIMI I KULTURËS SË DYTË PAS KORRJES SË PARË, NË VITIN PRODHUES 2006-2007

(6.0) A keni pasur ndonjë ngastër të cilën e keni mbjellur me kulturë të dytë pas korrijes së parë ?

PO 1
JO 2 >> TABELËN 7

(6.1)		(6.2)	(6.3)	(6.4)	(6.5)	(6.6)	(6.7)	(6.8)	(6.9)	(6.10)	(6.11)	(6.12)	(6.13)	(6.14)	(6.15)	(6.16)	(6.17)	(6.18)	
Kodi	SHËNO X NË KOL.6.1 PRANË ÇDO KULTURË TË MBJELLUR OSE TË KORRUR SI KULTURË TË DYTË NË VITIN PRODHUES (1.Nën.06-31.Tet.07).	Numri(at) e ngastrës nga Tabela 2	Sipërfaqja e mbjellur			VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA Gjithsej hektarë	Cila është sasia e korrur nga [KULTURA] në KG?	Rendimenti?	Çfarë përqindje të kësaj [KULTURË] të korrur mendoni se do të ...					Çfarë lloji të plehut mineral, dhe çfarë sasje në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?				Çfarë sasje të plehut organik në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?	
			ha	ari	m ²				ha	kg	kg/ha	%	%	%	%	%	NPK		NAG
Emri i kulturës																			
807	Misër																		
808	Domate																		
810	Speca																		
814	Tranguj																		
817	Lakër																		
818	Lulelakër																		
819	Spinaq																		
820	Sallatë																		
823	Preshi (Purri)																		
824	Qepë																		
830	Karrota																		
899	Të tjera _____																		
keto 5 kolona duhet të jenë = 100%																			

TABELA 7- MBJELLJET VJESHTORE NË VITIN 2007

(7.0) A keni mbjellur ndonjë kulturë në vjeshtë 2007 për ta korrur në vitin 2008 ?

PO 1
JO 2 >> TABELËN 8

(7.1)		(7.2)	(7.3)	(7.4)	(7.5)
Kodi	Emri i kulturës	Sipërfaqja e mbjellur			VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA Gjithsej hektarë
		ha	ari	m ²	ha
901	Grurë				
902	Thekër				
903	Elb				
904	Elb birre				
932	Përzierje e barit				
933	Jonxhë				
934	Tërfil				
935	Urov				

TABELA 8- MAKINAT DHE PAJISJET BUJQËSORE (që i posedoni tani)

(8.0) A posedon tani ekonomia e juaj shtëpiake ndonjë makinë apo pajisje bujqësore në gjendje pune?

PO	1	>> TABELËN 9	☐
JO	2		

(8.1)		(8.2)	(8.3)	
Kodi	Emri i pajisjeve	Numri në posedim	Sa do të mund ta shitni këtë makinë (ose këto makina) Gjithsej në Euro	
	REGJISTRO VETËM MAKINAT NË PRONËSI DHE NË GJENDJE PUNE		EURO (€)	
Traktor dhe makina ngjitëse				
1	Traktor i madh (mbi 40 kuaj fuqi)			
2	Traktor i vogël (nën 40 kuaj fuqi)			
3	Plug			
4	Diskor (lesë me disqe)			
5	Dhëmbëzore (lesë me dhëmbë)			
6	Rimorkio			
7	Makinë mbjellëse			
8	Frezë përzierëse			
9	Shpërndarës i plehut mineral			
10	Shpërndarës i plehut organik			
11	Sperkatëse			
12	Makinë kositëse			
13	Grabujë për barë			
14	Makinë për silazh misri			
15	Makinë për nxjerrjen e patateve			
16	Lidhëse të ushqimit të kafshëve			
17	Kultivator për mihje në mesrende			
Motokultivator dhe makina ngjitëse				
30	Motokultivator			
31	Plug			
32	Rimorkio			
33	Frezë përzierëse			
34	Makinë kositëse			
35	Kultivator për mihje në mesrende			
Makina dhe pajisje tjera				
40	Kombajnë për korrje			
41	Mulli (që përdoret në ferma)			
42	Pompë për ujtitje (kapacitet i lartë)			
43	Aparat për mjeljen e lopëve			
44	Të tjera (Specifiko)_____			

TABELA 9- BLEGTORIA

(9.0): A posedon tani ekonomia juaj ndonjë kafshë shtëpiake apo shpezë, ose a ka poseduar ndonje të tillë në 12 muajt e fundit?

PO 1

JO 2 >> TABELËN 10

(9.1)	(9.2)	(9.3)	(9.4)	(9.5)	(9.6)	(9.7)
	Numri që posedon <u>tani</u>	Pesha mesatare në kg (pesha e gjall)	Blerë në 12 muajt e fundit	Shitur në 12 muajt e fundit	Therur në 12 muajt e fundit	Prodhimi mesatar ditor i qumështit në lit / për krerë

Gjedhe

1,1	Viça deri në 6 muaj					
1,2	Mëzet dhe mëshqerra	6 muaj deri 1vit				
1,3		1vit deri në 2 vjet				
1,4		Mbi 2 vjet				
1,5	Lopë qumështore					
1,6	Qe					
Gjithsej:						

Buallica

2	Buallica					
---	----------	--	--	--	--	--

Derra

3,1	Gica deri 6 muaj					
3,2	Dosa për mbarsim					
3,3	Harça për riprodhim					
Gjithsej:						

Dele

4,1	Qengja					
4,2	Dele për mbarsim					
4,3	Desh për riprodhim					
Gjithsej:						

Dhi

5	Dhi					
5.1	Dhi qumështore					

Kuaj/Gomarë

6,1	Kuaj					
6,2	Gomarë					
Gjithsej:						

Shpezë dhe të tjera

7,1	Pula					
7,2	Shpezë të tjera					
8	Koshere bletësh					

TABELA 10- PRODHIMET BLEGTORALE

(10.0) A ka shitë ekonomia juaj ndonjë nga prodhimet blegtorale, mish ose nën-prodhime tjera të freskëta, gjatë 12 muajve të fundit?

PO 1

JO 2 >> TABELËN 11

(10.1) Çfarë lloji të nën-produkteve të freskëta keni shitur gjatë 12 muajve të fundit, dhe cila është shuma totale për të cilën i keni shitur ato?

1 Mish	€	_____
2 Qumësht	€	_____
3 Djathë	€	_____
4 Tlyen (Gjalp)	€	_____
5 Prodhime tjera të qumështit	€	_____
6 Vezë	€	_____
7 Mjaltë	€	_____
8 Prodhime tjera	€	_____

TABELA 11- FUQIA PUNËTORE E FERMËS

(11.1) Sa **anëtarë të ekonomisë shtëpiake** kanë punuar me orar të plotë ose me orar të shkurtuar në bujqësinë e kësaj ekonomie shtëpiake në vitin prodhues 2006-2007?

	(11.2)	(11.3)	(11.4)	(11.5)	(11.6)	(11.7)
	Me orar të plotë		Me orar të shkurtuar (së paku 20 orë/javë)		Nganjëherë (më pak se 20 orë/javë)	
Mosha	# Mashkull	# Femër	# Mashkull	# Femër	# Mashkull	# Femër
< 16 vjet						
16-65 vjet						
> 65 vjet						

(11.8) Sa **ditë pune të fuqisë punëtore të marrë me qira** ka angazhuar ekonomia e juaj shtëpiake në punët e bujqësisë në vitin prodhues 2006-2007 ?

	(11.9)	(11.10)	(11.11)	(11.12)
	Mashkull		Femër	
Mosha	Gjithsej, numri i ditëve të punës	Pagesa mesatare në EURO për një ditë	Gjithsej, numri i ditëve të punës	Pagesa mesatare në EURO për një ditë
< 16 vjet				
16-65 vjet				
> 65 vjet				

TABELA 12- SHPENZIMET E FERMËS (gjatë 12 muajve të fundit)

Përgjigjuni pyetjeve të mëposhtme rreth shpenzimeve operative të kësaj ferme/ekonomie shtëpiake bujqësore në 12 muajt e fundit

- Përfshij vetëm shumën e paguar për biznesin e fermës, psh **MOS PËRFSHIJ** pjesën e shpenzimeve private

Kodi	Kategoria e shpenzimit	Shuma në €
12.1	Plehra mineral	
12.2	Plehra organik (të stallës)	
12.3	Kemikale - pesticide (herbicide, insekticide, fungicide etj.).	
12.4	Fara dhe bimët (mos përfshi materialet e blera për rishitje)	
12.5	Ushqimi i kafshëve dhe ushqimi plotësues	
12.6	Blerjet e kafshëve dhe të shpezëve	
12.7	Shërbimet veterinare, barërat, sperma, taksat për mbarrësim, etj.	
12.8	Pagat dhe rrogat, në kesh ose në natyrë (duke përfshirë të gjitha përfitimet e punëtorëve):	
12.9	Lëndët djegëse (nafta, benzina, vaji, drunjtë, gazi natyror, etj.) për aktivitetet e fermës	
12.10	Riparimet dhe mirëmbajtjet e makinerisë së fermës, paisjeve dhe automjeteve	
12.11	Shërbimet e kontraktuara dhe qiraja për shfrytëzimin e makinerisë -puna e zakonshme, puna e kontraktuar, marrja me qira e makinerisë, transportimi me kamion, korrja me kombajnë, spërkatja e kulturave bimore, hedhja e farës, paketimi etj.	
12.12	Mirëmbajtja dhe riparimi i rregullt i ndërtesave dhe rrethojave të fermës.	
12.13	Qiraja e dhënë për shfrytëzimin e tokës dhe ndërtesave (duke përfshirë kullosat e komunitetit dhe taksat për kullotje)	
12.14	Rryma elektrike për nevojat e fermës	
12.15	Shpenzimet e fermës për të paguar kamatat , psh. për huat bankare (mos përfshij pagesën e pjesës kryesore)	
12.16	Të gjitha shpenzimet tjera operative të biznesit të fermës siq janë transporti i mallrave, materialet për paketim, taksat për ujilje, taksat ligjore dhe kontabël, etj. (mos përfshijë amortizimin)	
12.17	Gjithsej shpenzime operative të fermës për 12 muajt e fundit (totali i pyetjeve 12.1 gjer në 12.16.)	

TABELA 13- TË ARDHURAT BRUTO TË FERMËS (gjatë 12 muajve të fundit)

Përfshij, pa llogaritur ndalesat e ndërlidhura me shpenzimet dhe obligimet e ndara, të gjitha të hyrat bruto të fermës gjatë 12 muajve të fundit. **Raporto bruto të hyrat në arkë, jo të hyrat neto.**

- **Përfshij:** të hyrat në arkë nga të gjitha produktet e shitura bujqësore dhe pyjore.
- **Përfshij:** Qiranë e marrë për toke ose pajisje.
- **Mos përfshij:** shitjet e artikujve kapital (psh: kuota, toka, makineria); të hyrat e marra nga anëtarët e ekonomisë suaj familjare që nuk ndërlidhen me aktivitetet e fermës suaj, (psh, nëse një anëtar i ekonomisë suaj familjare punon si arsimtar në shkollë e mesme, paga e tij/saj nuk duhet të regjistrohet, pasi që ajo nuk bën pjesë në të hyrat bruto të fermës suaj).

Kodi	Bruto të arkëtuara	Shuma në €
13,1	GJITHSEJ TË HYRAT BRUTO , psh. GJITHSEJ të hyra bruto në arkë në fermën tuaj gjatë 12 muajve të fundit?	

SHËNIM: NËSE FERMA NUK KA PASUR TË HYRA (DOMETHËNË, FERMA NUK KA SHITUR PRODHIME BUJQËSORE, OSE BLEGTORALE, OSE NËN-PRODHIME TË PËRPUNUARA) ATËHERË JU DUHET TË SHKRUANI "0".

Përmbajtja

Faqe	Tabela	Titulli
1		Identifikimi
2	Tabela 1	Anëtarët e ekonomisë shtëpiake bujqësore 2006-2007
3	Tabela 2	Sipërfaqja e përgjithshme e tokës
4, 5, 6	Tabela 3	Kulturat e mbjellura – kultivuara dhe të korrura (gjatë sezonit 2006-2007)
7	Tabela 4	Kulturat e përziera, të mbjellura dhe të korrura gjatë (gjatë sezonit 2006-2007)
7	Tabela 5	Krahasimi i sipërfaqeve të mbjellura
8	Tabela 6	Kultivimi i kulturës së dytë pas korrjes së parë
8	Tabela 7	Mbjelljet vjeshtore në vitin 2007
9	Tabela 8	Makinat dhe pajisjet bujqësore
10	Tabela 9	Blegtoria
11	Tabela 10	Prodhimet blegtorale
11	Tabela 11	Fuqia punëtore e fermës
12	Tabela 12	Shpenzimet e fermës gjatë 12 muajve të fundit
12	Tabela 13	Të ardhurat bruto të fermës gjatë 12 muajve të fundit

TABELA 1- Anëtarët e ekonomisë shtëpiake bujqësore 2006-2007

	(1.1)	(1.2)	(1.3)	(1.4)	(1.5)
Numër	Emri	Mashkull- 1 Femër - 2	<u>Mosha</u> (për vitet e plotësuara) PËR FËMIJËT MË TË VEGJËL SE NJË VIT, SHËNO "0"	Përgaditja shkollore 1. Pa shkollë 2. Shkolla fillore jo e kryer 3. Shkolla fillore e kryer 4. Shkolla e mesme jo e kryer 5. Shkolla e mesme e kryer 6. Shkolla e lartë jo e kryer 7. Shkolla e lartë e kryer 8. Fakulteti jo i kryer 9. Fakulteti i kryer	Sa muaj ka jetuar [EMRI] jashtë kësaj ESH gjatë 12 muajve të fundit? NËSE MUNGON MË SHUMË SE 12 MUAJ, SHËNO "12"
01	(KRYEFAMILJARI)				
02					
03					
04					
05					
06					
07					
08					
09					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					

TABELA 2- NGASTRAT NË PRONËSI, OSE TË KULTIVUARA

N U M R I N G A S T R E S	(2.1)	(2.2)	(2.3)			(2.4)	(2.5)	(2.6)	(2.7)	(2.8)	(2.9)	(2.10)	(2.11)	(2.12)	(2.13)	(2.14)		
	SHËNO TË GJITHA NGASTRAT NË PRONËSI, DHE TË GJITHA NGASTRAT E KULTIVUARA NË TOKEN TË CILËN NUK E KENI PRONË (qoftë të marra me qira ose të shfrytëzuara pa kompenzim)	Cili është statusi pronësor i kësaj ngastre?	Sipërfaqja e ngastrës					VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA	Në vitin e kaluar prodhues (1.Nën.06-31.Tet.07), si ka qenë e shfrytëzuar kjo ngastër?	UJITJA	TOKË DJERRINË		PYLLTARIA					
									A është ujitur kjo ngastër së paku një herë gjatë 12 muajve të fundit?		Cila është arsyeja kryesore që kjo ngastër është lënë djerrinë gjatë vitit prodhues 2006-2007?	Sa vite ka qenë kjo ngastër e lënë djerrinë?	Cili është lloji kryesor i drurit në këtë ngastër?	A është shfrytëzuar kjo ngastër e malit gjatë 12 muajve të fundit?	Çfarë sasi druri në m3, për djegie ose teknik/Industrial ka shfrytëzuar ekonomia juaj shtëpiake gjatë 12 muajve të fundit?			
		PRONË	1				Gjithsej hektarë	OBORRI I SHTËPISË	1 >>NGAS. TJETER	SHKO NË NGASTRËN TJETER	NDERRIMI I KULTURËS	1	AH	1				
		TOKË PRIVATE E MARRË ME QIRA	2					ARA DHE KOPSHTE	2			MUNGESA E TË HYRAVE	2	DUSHQOE	2			
		TOKË PRIVATE PA QIRA	3					SERRA	3			MUNGESA E FUQISË PUNETÇ	3	PËRZIERJE AH/DUSHQOE	3			
		TOKË SHTETI ME QIRA	4					LIVADHE	4			FITIM I ULËT EKONOMIK	5	HORMOQ/PISHË	PO 1			
		TOKË SHTETI PA QIRA	5					KULLOSA	5 >>NGAS. TJETER			RREZIKU NGA MINAT	6	BREDH I BARDH	4	JO 2 >>		
		TË TJERA(SPE._____)	6					PEMISHTE	6			MUNGESA E SIGURISË	7	GËSHTENJË	5	NGASTRA	PËR	TEKN/
								VRESHTA	7		PO 1	TË TJERA (SPE._____)	8	SHELQ/PLEP	6	TJETËR	DJEGIE	INDUS
								DJERRINË	8 >>(2.9)		JO 2						m3	m3
								MALE	9 >>(2.11)									
								E DHËNË ME QIRA/HUA	10 >>NGAS. TJETER									
								TË TJERA(SPE._____)	11 >>NGAS. TJETER									
	EMRI I NGASTRËS		ha	ari	m ²	ha						VITE						

1	OBORRI I SHTËPISË							1								
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																
12																
13																
14																
15																
16																
17																
18																
19																
20																

TOTALI I TOKËS SË KULTIVUAR

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

* PËRDOR LLOJET E TOKËS 2, 3, 4, 6, DHE 7 NGA PYETJA (2.7)

TABELA 3A- KULTURAT E MBJELLURA DHE TË KORRURA, SI KULTURË E PARË DHE E PASTËR

(3.0) A keni mbjellur ose korrur ndonjë kulturë, si kulturë të parë dhe të pastër në vitin prodhues 2006-2007?

PO 1

JO 2 >> TABELËN 4

(3.1)	(3.2)	(3.3)	(3.4)	(3.5)	(3.6)	(3.7)	(3.8)	(3.9)	(3.10)	(3.11)	(3.12)	(3.13)	(3.14)				(3.15)	(3.16)	(3.17)	(3.18)
													Çfarë lloji të plehut mineral, dhe çfarë sasia në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?							
Kodi	SHËNO X NË KOL.3.1 PRANË ÇDO KULTURË TË MBJELLUR OSE TË KORRUR NË VITIN PRODHUES (1.Nën.06-31.Tet.07).	Numri(at) e ngastrës nga Tabela 2	Sipërfaqja e mbjellur			VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA Gjithsej hektarë	Cila është sasia e korrur nga [KULTURA] në KG?	Rendimenti?	Çfarë përqindje të kësaj [KULTURË] të korrur mendoni se do të									Çfarë sasia të plehut organik në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?		
			ha	ari	m ²	ha	kg	kg/ha	%	%	%	%	%	NPK	NAG	URE	tjera	kg		

Drithërat																		
101	Grurë																	
102	Thekër																	
103	Elb																	
104	Elb birre																	
105	Tërshërë																	
106	Misër																	

Perimet																		
207	Patate																	
208	Domate																	
209	Patëllxhan i zi																	
210	Speca																	
211	Kunguj																	
212	Kunguj misiri																	
213	Kërpudha																	
214	Tranguj																	
215	Shalqi																	
216	Pjepër																	
217	Lakër																	
218	Lulelakër																	
219	Spinaq																	
220	Sallatë																	

këto 5 kolona duhet të jenë = 100%

SIPËRFAOJA NËN-TOTALI FAQE 4

A

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

TABELA 3C- KULTURAT E MBJELLURA DHE TË KORRURA, SI KULTURË E PARË DHE E PASTËR

Kodi	(3,1) SHËNO X NË KOL.3.1 PRANË ÇDO KULTURE TË MBJELLUR OSE TË KORRUR NË VITIN PRODHUES (1.Nën.06-31.Tet.07).	(3,2) Numri(at) e ngastrës nga Tabela 2	(3,3) Sipërfaqja e mbjellur			(3,6) VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA Gjithsej hektarë	(3,7) Cila është sasia e korrur nga [KULTURA] në KG?	(3,8) Rendimenti?	(3,9) Çfarë përqindje të kësaj [KULTURE] të korrur mendoni se do të					(3,14) Çfarë lloji të plehut mineral, dhe çfarë sasi në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?				(3,18) Çfarë sasi të plehut organik në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?	(3,19) PYETE PËR TË TJERAT PËRVEQ NGASTRAVE ME PEMISHTE			
			ha	ari	m ²				ha	kg	kg/ha	%	%	%	%	%	NPK			NAG	URE	Të tjera
Pemët																			Trupat e shpërndarë			
																			Numri			
536	Mollë																					
537	Dardhë																					
538	Ftua																					
539	Mushmollë																					
540	Kumbull																					
541	Kajsi																					
542	Pjeshkë																					
543	Qersh																					
544	Vishnje																					
545	Arra																					
546	Lajthi																					
547	Gështenjë																					
548	Dredhëza																					
549	Mjedër																					
550	Manaferrë																					
TOTALI I PLEHUT TË PËRDORUR PËR TË GJITHA NGASTRAVE ME PEMË																						
551	Rrush vere																					
552	Rrush tryeze																					
Fidanet																						
600	Fidanet																					

TABELA 6- KULTIVIMI I KULTURËS SË DYTË PAS KORRJES SË PARË, NË VITIN PRODHUES 2006-2007

(6.0) A keni pasur ndonjë ngastër të cilën e keni mbjellur me kulturë të dytë pas korrijes së parë ?

PO 1
JO 2 >> TABELËN 7

(6.1)		(6.2)	(6.3)	(6.4)	(6.5)	(6.6)	(6.7)	(6.8)	(6.9)	(6.10)	(6.11)	(6.12)	(6.13)	(6.14)	(6.15)	(6.16)	(6.17)	(6.18)	
Kodi	SHËNO X NË KOL.6.1 PRANË ÇDO KULTURË TË MBJELLUR OSE TË KORRUR SI KULTURË TË DYTË NË VITIN PRODHUES (1.Nën.06-31.Tet.07).	Numri(at) e ngastrës nga Tabela 2	Sipërfaqja e mbjellur			VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA Gjithsej hektarë	Cila është sasia e korrur nga [KULTURA] në KG?	Rendimenti?	Çfarë përqindje të kësaj [KULTURË] të korrur mendoni se do të ...					Çfarë lloji të plehut mineral, dhe çfarë sasi në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?				Çfarë sasi të plehut organik në kg keni përdorur për [KULTURË] sipërfaqe?	
			ha	ari	m ²				ha	kg	kg/ha	%	%	%	%	%	NPK		NAG
Emri i kulturës																			
807	Misër																		
808	Domate																		
810	Speca																		
814	Tranguj																		
817	Lakër																		
818	Lulelakër																		
819	Spinaq																		
820	Sallatë																		
823	Preshi (Purri)																		
824	Qepë																		
830	Karrota																		
899	Të tjera _____																		
keto 5 kolona duhet të jenë = 100%																			

TABELA 7- MBJELLJET VJESHTORE NË VITIN 2007

(7.0) A keni mbjellur ndonjë kulturë në vjeshtë 2007 për ta korrur në vitin 2008 ?

PO 1
JO 2 >> TABELËN 8

(7.1)		(7.2)	(7.3)	(7.4)	(7.5)
Kodi	Emri i kulturës	Sipërfaqja e mbjellur			VETËM PËR PËRDORIM NGA ZYRA Gjithsej hektarë
		ha	ari	m ²	ha
901	Grurë				
902	Thekër				
903	Elb				
904	Elb birre				
932	Përzierje e barit				
933	Jonxhë				
934	Tërfil				
935	Urov				

TABELA 8- MAKINAT DHE PAJISJET BUJQËSORE (që i posedoni tani)

(8.0) A posedon tani ekonomia e juaj shtëpiake ndonjë makinë apo pajisje bujqësore në gjendje pune?

PO	1	>> TABELËN 9 ☐
JO	2	

(8.1)		(8.2)	(8.3)
Kodi	Emri i pajisjeve	Numri në posedim	Sa do të mund ta shitni këtë makinë (ose këto makina) Gjithsej në Euro
	REGJISTRO VETËM MAKINAT NË PRONËSI DHE NË GJENDJE PUNE		EURO (€)
Traktor dhe makina ngjitëse			
1	Traktor i madh (mbi 40 kuaj fuqi)		
2	Traktor i vogël (nën 40 kuaj fuqi)		
3	Plug		
4	Diskor (lesë me disqe)		
5	Dhëmbëzore (lesë me dhëmbë)		
6	Rimorkio		
7	Makinë mbjellëse		
8	Frezë përzierëse		
9	Shpërndarës i plehut mineral		
10	Shpërndarës i plehut organik		
11	Sperkatëse		
12	Makinë kositëse		
13	Grabujë për barë		
14	Makinë për silazh misri		
15	Makinë për nxjerrjen e patateve		
16	Lidhëse të ushqimit të kafshëve		
17	Kultivator për mihje në mesrende		
Motokultivator dhe makina ngjitëse			
30	Motokultivator		
31	Plug		
32	Rimorkio		
33	Frezë përzierëse		
34	Makinë kositëse		
35	Kultivator për mihje në mesrende		
Makina dhe pajisje tjera			
40	Kombajnë për korrje		
41	Mulli (që përdoret në ferma)		
42	Pompë për ujtitje (kapacitet i lartë)		
43	Aparat për mjeljen e lopëve		
44	Të tjera (Specifiko)_____		

TABELA 9- BLEGTORIA

(9.0): A posedon tani ekonomia juaj ndonjë kafshë shtëpiake apo shpezë, ose a ka poseduar ndonje të tillë në 12 muajt e fundit?

PO 1

JO 2 >> TABELËN 10

(9.1)	(9.2)	(9.3)	(9.4)	(9.5)	(9.6)	(9.7)
	Numri që posedon <u>tani</u>	Pesha mesatare në kg (pesha e gjall)	Blerë në 12 muajt e fundit	Shitur në 12 muajt e fundit	Therur në 12 muajt e fundit	Prodhimi mesatar ditor i qumështit në lit / për krerë

Gjedhe

1,1	Viça deri në 6 muaj					
1,2	Mëzet dhe mëshqerra	6 muaj deri 1vit				
1,3		1vit deri në 2 vjet				
1,4		Mbi 2 vjet				
1,5	Lopë qumështore					
1,6	Qe					
Gjithsej:						

Buallica

2	Buallica					
---	----------	--	--	--	--	--

Derra

3,1	Gica deri 6 muaj					
3,2	Dosa për mbarsim					
3,3	Harça për riprodhim					
Gjithsej:						

Dele

4,1	Qengja					
4,2	Dele për mbarsim					
4,3	Desh për riprodhim					
Gjithsej:						

Dhi

5	Dhi					
5.1	Dhi qumështore					

Kuaj/Gomarë

6,1	Kuaj					
6,2	Gomarë					
Gjithsej:						

Shpezë dhe të tjera

7,1	Pula					
7,2	Shpezë të tjera					
8	Koshere bletësh					

TABELA 10- PRODHIMET BLEGTORALE

(10.0) A ka shitë ekonomia juaj ndonjë nga prodhimet blegtorale, mish ose nën-prodhime tjera të freskëta, gjatë 12 muajve të fundit?

PO 1

JO 2 >> TABELËN 11

(10.1) Çfarë lloji të nën-produkteve të freskëta keni shitur gjatë 12 muajve të fundit, dhe cila është shuma totale për të cilën i keni shitur ato?

1 Mish	€	_____
2 Qumësht	€	_____
3 Djathë	€	_____
4 Tlyen (Gjalp)	€	_____
5 Prodhime tjera të qumështit	€	_____
6 Vezë	€	_____
7 Mjaltë	€	_____
8 Prodhime tjera	€	_____

TABELA 11- FUQIA PUNËTORE E FERMËS

(11.1) Sa **anëtarë të ekonomisë shtëpiake** kanë punuar me orar të plotë ose me orar të shkurtuar në bujqësinë e kësaj ekonomie shtëpiake në vitin prodhues 2006-2007?

	(11.2)	(11.3)	(11.4)	(11.5)	(11.6)	(11.7)
	Me orar të plotë		Me orar të shkurtuar (së paku 20 orë/javë)		Nganjëherë (më pak se 20 orë/javë)	
Mosha	# Mashkull	# Femër	# Mashkull	# Femër	# Mashkull	# Femër
< 16 vjet						
16-65 vjet						
> 65 vjet						

(11.8) Sa **ditë pune të fuqisë punëtore të marrë me qira** ka angazhuar ekonomia e juaj shtëpiake në punët e bujqësisë në vitin prodhues 2006-2007 ?

	(11.9)	(11.10)	(11.11)	(11.12)
	Mashkull		Femër	
Mosha	Gjithsej, numri i ditëve të punës	Pagesa mesatare në EURO për një ditë	Gjithsej, numri i ditëve të punës	Pagesa mesatare në EURO për një ditë
< 16 vjet				
16-65 vjet				
> 65 vjet				

TABELA 12- SHPENZIMET E FERMËS (gjatë 12 muajve të fundit)

Përgjigjuni pyetjeve të mëposhtme rreth shpenzimeve operative të kësaj ferme/ekonomie shtëpiake bujqësore në 12 muajt e fundit

- Përfshij vetëm shumën e paguar për biznesin e fermës, psh **MOS PËRFSHIJ** pjesën e shpenzimeve private

Kodi	Kategoria e shpenzimit	Shuma në €
12.1	Plehra mineral	
12.2	Plehra organik (të stallës)	
12.3	Kemikale - pesticide (herbicide, insekticide, fungicide etj.).	
12.4	Fara dhe bimët (mos përfshi materialet e blera për rishitje)	
12.5	Ushqimi i kafshëve dhe ushqimi plotësues	
12.6	Blerjet e kafshëve dhe të shpezëve	
12.7	Shërbimet veterinare, barërat, sperma, taksat për mbarrësim, etj.	
12.8	Pagat dhe rrogat, në kesh ose në natyrë (duke përfshirë të gjitha përfitimet e punëtorëve):	
12.9	Lëndët djegëse (nafta, benzina, vaji, drunjtë, gazi natyror, etj.) për aktivitetet e fermës	
12.10	Riparimet dhe mirëmbajtjet e makinerisë së fermës, paisjeve dhe automjeteve	
12.11	Shërbimet e kontraktuara dhe qiraja për shfrytëzimin e makinerisë -puna e zakonshme, puna e kontraktuar, marrja me qira e makinerisë, transportimi me kamion, korrja me kombajnë, spërkatja e kulturave bimore, hedhja e farës, paketimi etj.	
12.12	Mirëmbajtja dhe riparimi i rregullt i ndërtesave dhe rrethojave të fermës.	
12.13	Qiraja e dhënë për shfrytëzimin e tokës dhe ndërtesave (duke përfshirë kullosat e komunitetit dhe taksat për kullotje)	
12.14	Rryma elektrike për nevojat e fermës	
12.15	Shpenzimet e fermës për të paguar kamatat , psh. për huat bankare (mos përfshij pagesën e pjesës kryesore)	
12.16	Të gjitha shpenzimet tjera operative të biznesit të fermës siq janë transporti i mallrave, materialet për paketim, taksat për ujilje, taksat ligjore dhe kontabël, etj. (mos përfshijë amortizimin)	
12.17	Gjithsej shpenzime operative të fermës për 12 muajt e fundit (totali i pyetjeve 12.1 gjer në 12.16.)	

TABELA 13- TË ARDHURAT BRUTO TË FERMËS (gjatë 12 muajve të fundit)

Përfshij, pa llogaritur ndalesat e ndërlydhura me shpenzimet dhe obligimet e ndara, të gjitha të hyrat bruto të fermës gjatë 12 muajve të fundit. **Raporto bruto të hyrat në arkë, jo të hyrat neto.**

- **Përfshij:** të hyrat në arkë nga të gjitha produktet e shitura bujqësore dhe pyjore.
- **Përfshij:** Qiranë e marrë për toke ose pajisje.
- **Mos përfshij:** shitjet e artikujve kapital (psh: kuota, toka, makineria); të hyrat e marra nga anëtarët e ekonomisë suaj familjare që nuk ndërlydhen me aktivitetet e fermës suaj, (psh, nëse një anëtar i ekonomisë suaj familjare punon si arsimtar në shkollë e mesme, paga e tij/saj nuk duhet të regjistrohet, pasi që ajo nuk bën pjesë në të hyrat bruto të fermës suaj).

Kodi	Bruto të arkëtuara	Shuma në €
13,1	GJITHSEJ TË HYRAT BRUTO , psh. GJITHSEJ të hyra bruto në arkë në fermën tuaj gjatë 12 muajve të fundit?	

SHËNIM: NËSE FERMA NUK KA PASUR TË HYRA (DOMETHËNË, FERMA NUK KA SHITUR PRODHIME BUJQËSORE, OSE BLEGTORALE, OSE NËN-PRODHIME TË PËRPUNUARA) ATËHERË JU DUHET TË SHKRUANI "0".

Enti i Statistikës së Kosovës përshkrim i shkurtër

Enti i Statistikës së Kosovës, është Ent profesional, vepron që nga viti 1948 dhe ka kaluar disa faza historike, i strukturuar sipas rregullimit shtetëror të asaj kohe. Më 2 Gusht 1999, Enti ka rifilluar punën profesionale, si i pavarur në kuadër të Ministrisë së Shërbimeve Publike. Enti financohet nga Buxheti i Konsoliduar i Kosovës dhe donatorë për projekte të veçanta.

Enti i Statistikës së Kosovës vepron sipas Rregullores 2001/14 e cila ka hyrë në fuqi me 2 Korrik 2001. Një Master Plan afatmesëm është duke u përgatitur për zhvillimin e sistemit statistikor kompatibil me Statistikat Evropiane.

Struktura organizative e ESK-së, katër *Departamente prodhuese* (Departamenti i statistikave ekonomike dhe llogarive kombëtare, Departamenti i statistikave të popullsisë, Departamenti i statistikave sociale dhe Departamenti i statistikave të bujqësisë dhe ambientit), *shtatë Zyra Rajonale* (Gjakovë, Gjiilan, Mitrovicë, Pejë, Prizren, Prishtinë dhe Ferizaj), *dy Departamente mbështetëse* (Departamenti i metodologjisë dhe teknologjisë informative dhe Departamenti i administratës), si dhe *Zyra e regjistrimit të popullsisë*, përbëjnë ndërtimin struktural të ESK-ës. Të punësuar janë gjithsej 134 punëtorë, prej tyre, 96 (71.6%) në seli të Entit, gjersa në Zyrat Rajonale, 38 (28.4%) .

Kemi mbështetje dhe bashkëpunim profesional me institucionet ndërkombëtare.

Enti i Statistikës së Kosovës ka një terren krejtësisht të mbuluar në shkallë vendi. Për implementim e Anketave në terren përdorim mostrën dhe metodologjinë adekuate. Gjatë grumbullimit të raporteve nga njësitë raportuese angazhohen; profesionistë, teknikë, administratorë, civilë të zyrave të vendit, regjistruar terreni nga Zyrat Rajonale.

Një ekip i ekspertëve vendorë dhe ndërkombëtar janë duke punuar në projektin e regjistrimit të popullsisë.

Misioni i Entit, është që të përmbush nevojat e përdoruesve me të dhëna statistikore objektive dhe analiza të rregullta në mënyrë që të përkrah departamentet qeveritare, t'u sigurojë informata të duhura për vendim-marrësit si dhe përdoruesit tjerë në Kosovë.

- **Adresa: Enti i Statistikës së Kosovës, Rr."Zenel Salihu"
Nr.4, Prishtinë**
- **Telefonat:**
Qendra kryesore: +381 (0) 38 235 111
Drejtori: +381 (0) 38 235 545
- **Fax: +381 (0) 38 235 033**
- **E-mail: agricultural@ks-gov.net**
- **Ueb-faqe: www.ks-gov.net/esk**